

ala yekûte

Sayı (Hejmar) 19 Tebax - Ilon, Ağustos-Eylül 1990

Fiyatı (Bîha): 3.50 DM

BAĞIMSIZ BİRLEŞİK DEMOKRATİK KÜRDİSTAN VE SOSYALİZM İÇİN

ORTA-DOĞU'YU HALKLARIN İRADESİ YENİDEN BELİRLEYECEK

SAVAŞ ve BARIŞ, Emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin halkların iradesine karşı tavrına bağlıdır.

Irak BAAS Diktatörlüğü Kuveyt üzerinde tarihi haklar iddia ederek 2 Ağustosta işgal etti ve ardında ilhak ederek 19. Vilayet olarak sınırlarına kattığını ilan etti. Irak saldırısı karşısında hiç bir direniş emaresi göstermeyen Kuveyt yönetimi Suudi Arabistan'a iltica etti. Başta ABD olmak üzere emperyalist efendilerine savunma vekaletnamesi verdi. T.C. gibi ülkeleri de paralı asker olarak askere çağırdı. Şu anda T.C. gibi bölge devletleri Kuveyt emiri Cabir el Ahmed el Sabah'tan paralı asker olarak alacakları ücreti konuşmaktalar. ABD ve müttefiklerinin BM'lerinde devreye sokarak Orta-Dogu'yu işgal etmesi sorunu asıl zemininden taşırdı ve yeni boyutlar ekledi. Bütün güçler bu zemin üzerinde ya ABD ya da Irak yanında saf tutmaya zorlanıyor. Emperyalistler için son derece önemli olan petrol kuyularının başına bekçi olarak diktikleri işbirlikçi yönetimlerin ya Saddam gibi güvenilir olmadığı yada bin Ahmed gibi yetersiz ve güçsüz olduğunu görünce petrol kuyularının beçilğini bizzat üstlendiler. Bunun doğal sonucu klasik sömür-

geciliğidir. Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhak etmesi ne kadar haksızsa ABD ve batılı emperyalistlerin Orta-Dogu'yu işgal etmesi de o kadar haksızdır. Orta Dogu halklarının çıkarı emperyalistlere ve onların Orta Dogu'daki kuklalarına ve bugünkü gerici statükoya karşı savaşmalarıdır. Petrol'ün toprakların zenginliklerin asıl sahibi olan Orta Dogu halklarıdır ve soruna asıl taraf bu güçlerdir.

Irak ırkçı-sömürgeci BAAS yönetiminin Kuveyt üzerinde hiç bir hakkı yoktur. Saddam'ın Kuveyt'i işgal ve ilhak etmesi için gösterdiği gerekçeler Irak'ın varlık nedenini de ortadan kaldırır. Osmanlı sömürgeci yönetimi döneminde idari sisteme dayanarak Kuveyt üzerinde hak iddia etmenin doğal ve mantiki sonucu olarak Osmanlı'nın mirascısı T.C.'nin Irak üzerinde tarihi haklar ileri sürmesini haklı kılar. Arap devletlerinin Arap toplumunun iç evrimi ve dinamigi sonucu kendi doğal zemini üzerine inşaa edilmeyen bugünkü siyasal haritanın ve statükonun değişmesi kaçınılmazdır. Gerçekten Irak dev-

leti de, Kuveyt ve Orta-Dogu Arap devletleri gibi İngiliz ve Fransız emperyalistlerinin çıkar çatışmaları, zor kullanımları ve sömürgeci paylaşımaları temeli üzerinde oluşturulmuş sunni devletlerdir. Kuveyt'in sunni bir devlet olduğu doğrudur. Ancak Irak'ında sunni bir devlet olduğu o kadar doğrudur. Kuveyt ile Irak birbirini bütünler, sadece bu değil, Batı Ürdün, Güney Irak ovaları, Kuveyt, Kuzey Arabistan bir bütündür. Kuveyt'te, Irak'ta emperyalistlerin desteği olmadan tarih sahnesine bağımsız siyasi bir

İÇİNDEKİLER

Emperyalistler Arnavutlugada el attı	4
SHP'nin "Kürt Raporu" üzerine	6
Hasan Hüseyin Yoldaş serbest bırakılmalıdır!	16
Kürdistan sorunu ve TBKP'nin yeni açılımı	16
Mehabat Kürt Cumhuriyeti	26
Mesaj ve Şiir	29
TC yenilgiye, halkımız zafere gidiyor	32

güç olarak çıkmadılar. Milattan önce Kürt, Asur, İran ve Arap halklarının oluşturdukları Mezopotamya medeniyetinin mirasçısı Irak arap halkı değildir. İslamdan sonra, önce Suriye, İran, Mısır ve Türkiye siyasi bir güç olarak İslamın merkezi oldular. Abbasiler döneminde Irak'ın merkez olması Irak Arap halkının siyasi bir güç olarak İslam dünyasının yöneticisi olmasından kaynaklanmıyor. Aksine İran'ı halkları (Fars ve Kürt halklarının) Suriye- Arap hakimiyetini yıkması ve Irak'ı kendi hakimiyetleri altında bir bölge olarak merkez seçmeleri sonucudur. Daha sonra Osmanlı sömürgesi olan Irak, birinci emperyalist paylaşım savaşından sonra Kuveyt, bütün körfez ve Arap yarımadası İngiliz emperyalistlerinin sömürgesi oldu. İngiliz sömürgecilğine karşı savaşan Kürt halkına karşı İngilizlerin safında savaşan Irak-Arap halkı, ikinci dünya savaşından sonra sömürgeciliğin dünya çapında çökmesi sonucu, İngiliz mandası altında devlet olarak örgütlendi. Su kuyularının başını tutan kabile reislerine, Petrol'ün önem kazanması ile birlikte emperyalistler tarafından bu reislere Emir, Seyh, Sultan, Kral ünvanları verilerek petrol kuyularının başına bekçi olarak diktiler ve kabile örgütlüğünü devlet örgütlüğü olarak ortaya çıkardılar. Bugün Arap halkının, ulusal devlet, Arap halkının ulusal ve siyasi birlik kavgası vardır. Bu talebin asıl sahibi Arap işçi sınıfı ve emekçi halkıdır. Bu talebin önünde engel olan emperyalistler, siyonistler ve sömürge ilişkileri içinde şekillenip palazlanan petrol kuyularının başına çöreklenmiş sunni devletçikler olarak örgütlenen burjuvazidir. Arap halkının birliği bu işbirlikçileri hedeflemedikçe sağlanamaz. Zaman zaman halkın baskı ve talepleri karşısında geri adım atıp birleşme ve federasyon girişimlerinde işbirlikçi burjuva kanatları arasındaki çatışmalar emperyalistlerin ve siyonistlerin engellemeleri ile başarısız kalmıştır. Bu birleşme çabaları da karşı devrimci platformda karşı devrimci bir cephe olarak or-

taya çıkmıştır. Cemal Abdulnasır'ın Arap birliği için uğraşları büyük yankı uyandırmasına, ırkçı bir Arap milliyetçiliği olan BAAS'ın iktidar olmasına rağmen, değişik emperyalist güçler tarafından örgütlenirli ve yönetilen Arap burjuvazisi, sınırları kum üzerinde cetvelle çizilir iş pazarlarına hakim olma imtiyazından taviz vermemiştir. Arapların ulusal ve siyasi birliği görev olarak önüne koyan BAAS Suriye ve Irak'ta işbirlikçi hakim burjuvazinin çıkar kılıplarına dökülerek düşman partiler haline dönüşebilmiştir. Her Arap ülkesinin hakim burjuvazisi, Arap birliğinin merkezine kendi çıkarlarını koymakta tüm Arapları bu "ulusal çıkarlar!" etrafında birleşmeye çağırmaktadır. Saddam Kuveyt'i işgal ve ilhak ederek bir yönde ciddi pratik adımlar atmıştır. Arap birliğini Irak burjuvazinin çıkarları doğrultusunda kendi hakimiyetinde ve kendi savaş gücüne dayanarak işgal ve ilhak yöntemleriyle gerçekleştirmek istemektedir. Diğer Arap ülkelerinin hakim burjuvazisinin buna evet demesi mümkün değildir ve kendilerinin oynamak istedikleri önderlik rolünü Irak burjuvazisine terketmeleri mümkün değildir. Çünkü Saddam yöntemleri Nasır gibi Arap burjuvazisinin çıkarlarını uzlaştırma, federasyon, konfederasyon v.s. yöntemleri değil doğrudan işgal ve ilhak, ortadan kaldırma ve Irak'a katma yöntemleridir.

Saddam'ın Kuveyt'i işgal etmesinin gerçek nedenlerine gelince: Irak burjuvazisi petrol'ün dünya ekonomisi için giderek önem kazanmasına paralel olarak büyük bir sermaye birikimi sağlamış, palazlanıp güçlenmiş ve Orta-Dogu'da kendi lehine bazı değişiklikleri gündeme getirmiştir. İran karşısında bütün Arap gerici yöntemlerinin aktif desteğini alarak 10 yıl boyunca savaşması, Arap devletlerini İran'a karşı korumasının bedeli olarak bu devletleri kendi inisiyatifi ne almak istemekte ve Arap birliğini bu zeminde Irak BAAS önderliğinde sağlamak istemektedir.

Kuveyt'in zengin petrol yataklarını ele geçirmekle büyük bir ekonomik güç oluşturacaklarını, zengin Orta-Dogu ve Dünya'da büyük bir inisiyatif elde edeceklerini düşünüyorlardı. Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhak etmesi onun sömürgeci niteliğinin bir sonucudur. Güney Kürdistan'ı sömürgeleştirip zengin petrol yataklarını ele geçiren Irak, yani başında siyasi zemini sürekli tartışma konusu olan ve askeri olarak zayıf, zengin petrol kaynakları olan Kuveyt'in varlığına saygı duyması Irak devletinin karakterine de ters düşerdi. Irak sömürgecileri emperyalist devletlere rağmen onların çıkarlarını zedeleyen bir politika ile sömürge edinmesinin zorluklarını yaşıyor. Emperyalistlerin ambargo, abluka ve askeri saldırılarına karşı koyması kısa sürede olanaklı olsa bile, uzun sürede ya emperyalistlerle anlaşarak sömürgeci elde tutar ya da sömürgeci vaze geçer. Irak sömürgecileri emperyalistlerin aktif desteği ile Güney Kürdistan'ı pekala elde tutuyor, Kürdistan üzerinde, Kuveyt ilhakında ileri sürdüğü tarihsel, siyasi, ulusal haklarda sürememekte, buna rağmen Kürdistan'ı sömürgeleştirmede tüm sömürgecilerin aktif desteğini almaktadır. Kuveyt'in farklı olarak, emperyalistlerin kuklası bir Emir'in işbaşında olmasıdır. Demek ki Batılı emperyalistler için söz konusu olan Saddam'ın diktatör olması, kan dökücü olması, devletler hukukunu ihlal etmesi değil, kendi ekonomileri için hayati önem taşıyan petrolün, kendi denetimlerinden çıkmış olmasıdır. Saddam Kürdistan'da uluslararası anlaşmalarla yasaklanan Kimyasal silahlarla sivil Kürt halkını katlederken diktatör değil, ilhakçı değil, aksine demokrasiyi ve mevcut statükoyu savunan olarak dünya kamuoyuna lanse edilirken kan dökmeden, Kimyasal silahlarını kullanmadan Kuveyt'e girmesi ile neden kanlı diktatör, yok edilmesi gereken demokrasi ve barış düşmanı oluveriyor. Bugün Irak'a karşı uzlaşmaz tavır alan BM kuruluşu, Saddam'ın kimyasal silah kullanıp kullanmadığını araştırmak isteyen

komisyon üyelerine emperyalist devletlerin telkiniyle olayın üzerine fazla gitmemelerini ve Irak'ı incitecek açıklamalardan kaçınmalarını söylemiştir. Çünkü BM kuruluşu Saddam'ın Kürdistan'daki katliamında suç ortağıdır. İran-Irak arasındaki ateşkes anntlaşmasını sağlayan ve Kürtleri Saddam'a yem eden anlaşma BM tarafından önerilmiştir. Bu kuruluş gerçekten kendisine atfedilen misyona sahip değildir. Düne kadar ABD ve Sosyal emperyalistler arasında bir çekişme alanı olan BM hiç de etkin bir rol oynayamadı. İki emperyalist gücün anlaşması SSE teslim bayrağı çekmesinden sonra, emperyalist çıkarları korumada daha aktif ve etkin bir rol oynamaya başladı. BM kuruluşu amacından uzaklaşmış, emperyalist devletlerin uluslararası çıkarlarını koruyan, giderek batılı Kapitalist Emperyalist etkin olduğu bir kuruluş olmuştur. Dünya barışının bekçiliğini üstlenme iddiasında olan bu kuruluş, ABD emperyalistlerinin Latin Amerika ülkelerine askeri müdahalesine, Granada gibi küçük ülkelerin işgaline, dünyanın birçok bölgesindeki işgallere ABD'nin Orta-Doğu'yu işgal etmesine ya sessiz kalmakta yada yaptırım uygulamaktan kaçınırken küçük ülkelere karşı savaş benzeri tavırlar alması onun barış bekçiliği iddiasını ortadan kaldırmaktadır.

Sovyetler birliğinin çözülüş sürecine girmesi, ABD emperyalistleri ile sorunlarını çatışarak değil, uzlaşarak çözme ve dünyayı uzlaşarak paylaşma politikası, işbirlikçi yönetimlerin işini zorlaştırmış ve insiyatif alanını daraltmıştır. İki emperyalist kamp arasındaki çelişkiden yararlanarak kendilerine hayat alanı bulan ve insiyatifini kullanabilen güçler artık bir tek efendiye, bir tek emir komuta zincirine tabi olmak zorundadırlar.

Körfez bunalımı Orta-Doğu'da yeni bir sürecin başlangıcıdır. Bu süreci Arap ve Kürt toplumunun kendi iç dinamikleri gündeme getirmiştir. Arap ve Kürt halkının iradesini göz önünde tut-

madan, 1916'da emperyalistler tarafından o günkü çıkarlarına uygun olarak çizilen Orta-Doğu'nun siyasi haritası, halkların iradesi ve talepleri doğrultusunda değişmek zorundadır. Sunni devletçiler, emirlikler ve sultanlıklar ortadan kaldırılacaktır. Emperyalistler bu sürece daha şimdiden sunni devletçikleri yaşatmak için müdahale etmiş ve petrol alanlarını doğrudan ele geçirmiştir. Emperyalist devletlerin statükoyu koruma veya klasik sömürgecilik politikası ile halkın bağımsızlık istemi arasında açık bir çatışma ön plana geçecek, Saddam ve El Sabah gibi işbirlikçiler, bu çelişki keskinleştiği oranda emperyalistlerden yana tavır alacaklardır. Bugün El sabah ABD emperyalistlerine sığındı, yarın Saddam sığınacaktır. Bugün Saddam diktatörünün ABD ile çelişiyor olması ona Arap milliyetçiliğinin desteğini sağlamıştır.

Kürdistan'da yıllardır dinmeyen ulusal mücadeleye emperyalist devletlerden aldığı askeri, ekonomik ve siyasi destekle dünyada eşi görülmemiş bir barbarlıkla saldıran BAAS rejimi, anti-emperyalist Arap milliyetçiliğinin bayraktarlığını yapamaz. Arap milliyetçiliğini sahte bayrak altında toplayarak emperyalistlere teslim eder. Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında aldığı tavır Irak BAAS'ını emperyalistlere uşaklık etmeye mahkum etmiştir. Filistin halkının bağımsız devlet talebi, diğer Arap halklarının ekonomik, demokratik ve siyasi talepleri, emperyalistlere uşaklığa mahkum Saddam'ın dile getirmesi ve arap milliyetçiliğinin anti-emperyalist bayraktarı olması düşünülemez. Ancak bu potansiyeli Saddam bir müddet çatıştığı güçlere karşı kullanacağı açıktır.

Yurtsever Arap güçleri, Arap halkının gerçek temsilcileri Emperyalizme karşı, Saddam'a ve bölgedeki gerici, işbirlikçi ve sömürgeci güçlere karşı Kürt halkı ile dayanışma içinde olmak zorundadırlar. Körfez krizi ile birlikte Kürdistan sorunu dünya ölçüsünde yeniden tartışıldı

ve Kürtlere karşı yeni yaklaşımlar ortaya çıktı. Saddam'la birlikte Kürt halkını katledenler, Kürtlerin dostu oldular. Kürt halkını çaresiz, kendisine sığınmaya ve kendileriyle dost olmaya mahkum bir halk olarak görüyorlar. Bugün artık Kürt halkı kendi dinamizmini harekete geçirmiş, kendi taleplerini formüle etmiş, kendi çıkarlarını savunan, örgütlenmeyi ve politikayı yaratmış, geçmişte olduğu gibi başkaları için değil, artık kendi sınıf çıkarları için savaşan bir halk olmuştur. Bugün ABD emperyalistlerinin "yardım eli" görünümünü altında Kürdistan'a uzatacağı el kırılacaktır. Kürtler, emperyalistlere dost olmaya değil düşman olmaya mahkumdurlar. Emperyalistlerin kendi uşakları ile çatışmaları geçicidir, ama Kürdistan devrimci ulusal güçleri ile çatışmaları sürekli ve stratejiktir. Düşmanlarımız arasındaki çatışmadan yararlanma noktasında bilince çıkarılması gereken bazı şeyler var. "Düşmanlar arasındaki çelişkiden yararlanalım" düşüncesi ile düşmanlarımızın kendi aralarındaki sorunlarda Kürtleri bir koçbaşı olarak kullanma planları, Kürdistan'da sürekli uygulanagelmiştir. Kürdistan halkı bu politikanın acı sonuçlarını defalarca görmüştür. Bugün kendi öz gücüne güvenen, kendi sınıf çıkarları, ulusal ve sınıfsal talepleri için savaşan Kürdistan halkı, politikasından, strateji ve taktigidinden, bağımsızlığından taviz vermeksizin politikasını düşmanlar arası çelişki üzerine değil de, Kürt ulusu ile emperyalistler ve sömürgeci devletler arasındaki çelişki üzerine inşa ederek, düşmanlar arası çelişkiden yan bir faktör olarak yararlanmalıdır. Düşmanlarımızın her an birleşebilecekleri hesaplanarak, Kürdistan halkının gerçek dostlarının çıkarları gözönünde tutularak, tavır belirlenmelidir. Arap, Fars, Türk halkının devrimci güçleri, dünya komünist hareketi Kürdistan halkının gerçek dostlarıdır. Bugün sürüşme halindedey olsalar ABD emperyalistleri ve müttefikleri de, Saddam ve müttefikleri de, Kürdistanı sömürgeleştiren 4 sömürgeci dev-

lette, Kürdistan halkının düşmanlarıdır. Kürdistan halkı düşman güçlerden hiçbirine sığınmaya ne mecburdur ne de ihtiyacı vardır. Bu güçlerden birisinin yanında yer almak, müttefik ve dost olmak, düşman güçler elinde Kürt halkına karşı koçbaşı olmaktır, KUKM'e ihanettir.

EMPERYALİSTLER ARNAVUTLUĞADA EL ATTI

90 yılına girerken dünyamız bir dizi yeni tarihi gelişmelere sahne oldu. 1957'lerden itibaren adım adım iktidarı ele geçiren bir dizi revizyonist bürokrat gücün iktidarı "Varşova Paktı" olarak bilinen pakta üye ülkelerde çatırdamaya başladı. Batılı emperyalist tekeller ve onların temsilcileri tüm basın ve yayın olanaklarını kullanarak bu gelişmeleri "sosyalizmin iflası." olarak yansıttılar. Bu gelişmeler "batı dünyası" tarafından zafer sarhoşluğu içerisinde kutlanırken; her şeyin sütlüman görüntüğü Sosyalist Arnavutluga henüz el atılmamıştı. Aslında başta Sovyetler Birliği olmak üzere bir dizi Doğu Avrupa ülkesinde iflas eden, büyük bir gurultu ile tarihin çöplüğüne giden iktidarlar sosyalist iktidarlar değildi. Bunlar uzun yıllardır emekçi yığınları iliklerine kadar sömüren, ulusal çatışmaları ve şövenizmi körükleyen, dünyada savaş kışkırtıcılığı yapan sosyalist maskeli burjuva iktidarlardı. Bu iktidarlar sosyalist maskeli oldukları için, batılı emperyalist tekeller bunların iflazını "sosyalizmin iflazı" şeklinde kitlelere rahatlıkla propaganda edebildiler. Sosyalizmin köklü olarak tarih sahnesinden kaldırılabilceği ahmıklığına düşen emperyalist tekeller temsilcileri şu anda başlattıkları

haçlı seferi ile dört bir yana kılıç sallıyor.

Emperyalistlerin bu toplu saldırısıyla kısa süreli başarılar elde edecekleri tartışma götürmez bir gerçektir. Ama şuda bir gerçek ki; "Doğu Bloku" olarak bilinen ülkelerdeki burjuva iktidarlar maskeler ni resmi düzeyde indirmekle büyük bir budalalık yapmışlardır. Çünkü bundan sonra yapacakları pislikleri sosyalizme ve işçi sınıfının iktidarına maledemezler. Burjuvazi bu budalalığa emekçi sınıfları çok sevdiği için düşmez, bu onun doğasında mevcut olan bir şeydir. Burjuvazinin egemenliğinin olduğu tüm toplumlarda, burjuvazi ve onun iktidarını yok edecek silahları ve budalalıkları burjuvazi kendi bağrında taşır. Eger burjuva kapitalist düzen içerisinde ezenlerin iktidarına son verecek güçler ve olgular olmasaydı; ezenlerin iktidarı ebedi olacaktı. Ama böyle bir durum söz konusu değil. "Varşova paktı" olarak bilinen pakta üye ülkelerin iktidarları kendi gerçek yüzlerini açığa vurmakla; takke düşmüş kel görülmüştür. Bu anlamıyla dünya emekçi sınıflarının perspektifi daha da netlik kazanacak, buralardaki iktidarlara karşı ideolojik sallantı ve bulanıklık içerisinde olan bir dizi devrimci güç büyük bir olasılıkla yeniden devrimci raya oturacaktır. Bu kargaşalıktan çıkış ve ideolojik netlik ileriki dönemlerde bir dizi ülkede yeni dönüşüm ve devrimleri gündeme getirecektir.

Bilindiği gibi, Romanya, Macaristan, Polonya, Bulgaristan, Çekoslovakya ve Doğu Almanya'da kısa sürede özü aynı olan bir dizi baş döndürücü gelişme oldu. Marksistler için hiçte sürpriz olmayan bu gelişmeler, henüz revizyonistlerin etkisindeki bir dizi çevre ve devrimci güç üzerinde şok etkisi yaptı. Bir anlamıyla onların güvendiği dağlara kar yağmıştı. Yıllarca kendi politikalarının merkezine bu ülkelerdeki iktidarların bayraktarlığını koyan birçok siyasi parti ve gurup yeni parçalanmalarla yüzyü-

ze geldi. Bu gelişmeler karşısında "bizim" Kürt revizyonistlerini temsil eden "Özgürlük Yolu" ve "Peşeng" yumuşak inişlerle durumlarını muhafaza etmeye çalışıyorlar.

Doğu Avrupa ülkelerindeki resmi geriye dönüşlerden sonra, emperyalist tekeller kendi konsoloslukları aracılığıyla Arnavutluk'ta da bir karşı-devrim girişiminde bulundular. Daha öncede Bükreş'teki Arnavutluk Konsolosluğu önünde Arnavutluk aleyhinde düzenlenen gösterilerle, Kosova sorunuyla, Yunanistan-Arnavutluk sınır anlaşmazlığıyla, Kral Zogu'nun oğlu I. Leka'ya verdirttikleri demeçlerle, Arnavutlukta olmayan fakat varmış gibi gösterilen hayali yürüyüş haberleriyle Arnavutluga el uzatmaya çalışan emperyalist tekeller; bu sefer şimdiye kadar başvurdukları yöntemlerden farklı bir yöntemle başvurudular. Daha önce kısmen DAC karşı kullandıkları bir yöntem bu sefer Arnavutluk'taki sosyalist yöntemle karşı denediler. Haziran-Temmuz aylarında bir anda dünyadaki tüm gözler Arnavutluk'taki emperyalist komploya döndü. Emperyalist tekellerin temsilcileri üst üste verdikleri demeçlerle Arnavutluk'taki sosyalist iktidarı yıkmakta kararlı olduklarını, "son Stalinist kaleninde yıkılması gerektiğini" açıkladılar. Arnavutluk onların gözünde bir dikendi. Özellikle "Varşova paktı" ülkelerini içten fethettikten ve kendi iktidarlarını oralarda kurduktan sonra, sıra onların göğsünde bir hançer gibi saplı duran Arnavutluga gelmişti. Bu yüzdendir ki daha önce DAC karşı uyguladıkları bir yöntemle ilkin bazı insanların kendi konsolosluklarına sığınmalarını organize ettikten sonrada ülkede bir iç savaş çıkarma teşebbüsünde bulundular. Arnavutluk'ta çıkaracakları iç savaşla dışarıdan müdahaleye zemin hazırlamak istiyorlardı. Böylelikle Kral Zogu'nun oğlu I. Leka iktidara getirilecek ve halkın iradesine rağmen Arnavutluk'ta monarşist burjuva bir diktatörlük inşa edilecekti. Kral Zogu'nun oğlu I. Leka 90 sen-

esinin başlangıcında Roman-ya'daki gelişmelerden aldığı ilhamla verdiği bir demette üç senelik süre zarfında Arnavutluk'taki sosyalist rejime son vereceklerini açıklamıştı. Kral Zogu'nun oğlu I. Leka kime güveniyordu? Kral Zogu'nun oğlu I. Leka kimden destek alıyordu? Arnavutluk'ta tezgahlanan son karşı-devrim girişiminde de görülmüştür ki; Kral Zogu'nun oğlu I. Leka arkasındaki güçler emperyalist tekeller ve onların savunuculuğunu üstlenen batılı devletlerdir.

Günümüzde Arnavutluk gibi küçük bir ülkenin, dünyada sosyalizmin, revizyonistlerin şahsında büyük oranda prestij kaybettiği, geçmişte sosyalist olan bir dizi ülkeye karşı-devrimci revizyonistlerin içten fethettiği, marksist ideolojik arenada parçalanmışlığın ve karmaşıklığın sürdüğü bir ortamda sonuna kadar ayakta durabilmesi oldukça güç ve zor. Ama şu bir gerçek ki Arnavutluk'taki sosyalist iktidar ve Arnavutluk'taki halk, "Varşova Paketi" ülkelerindekinin tersine onlarca yıldır zor şartlar altında yarattıkları değerleri militanca korumaktadır. Arnavutluk, emperyalistlerin rahatlıkla çiğneyip yutamayacakları "çelikten bir leblebidir". Emperyalistler Arnavutluğu çiğnemeye kalkıştıklarında muhtemelen önemli dışlerinide kaybedeceklerdir. Bu son karşı-devrim komplosu ile de görülmüştür ki; Arnavutluk'taki yığınlar revizyonist ülkelerindekinin tersine sosyalist düşünce ile politize edilmiştir, Arnavutluk gençliği kendi ülkesinin sorunlarına bir dizi ülkenin gençliğine nazaran daha duyarlı yaklaşmaktadır. Arnavutluk'ta kitlelerin ezici çoğunluğu AEP ve Arnavutluk'taki sosyalist iktidara bağlıdır. Çavuşesku kendisini savunmak için kendisinin düzenlediği mitingde; kitleler onu yuhlamıştı, bu onun sonununda başlangıcı olmuştur. Arnavutluk'ta konsolosluklara sığınan 6000'nin üzerindeki insanlara karşılık yüzbinlerce insan iktidarlarını savunmak için sokaga dökülmüşlerdir.

Bu küçümsenmeyecek bir olaydır. Şüphesiz AEP'nin ve Arnavutluk'taki sosyalist iktidarın bazı hataları vardır. Ama bu hatalar her an düzeltilebilecek, zamanında müdahalelerle giderilebilecek türdendir. Emperyalistler DAC karşı kullandıkları yöntemi bu sefer Arnavutluga karşı kullandılar ama yeterince başarılı olamadılar. AEP yönetimi bu olayların başlamasıyla birlikte ülkeyi terk etmek isteyenlere pasaport verileceğini açıkladı. Emperyalistler böyle bir açıklamayı belki de AEP'den ummuyorlardı. Onun içindir ki AEP'nin bu açıklamasına ve yeterince pasaportun anında tanzim edilmesine rağmen; emperyalist devletler kendilerine sığınanları günlerce bilinçlice tahliye etmeyerek Arnavutluk'ta yarattıkları gergin ortamı sıcak tutmak istediler. Tüm planları bu gergin ortam içerisinde bir iç savaş çıkartıp oraya askeri olarak müdahale etmekte. AEP yönetimi emperyalistlerin bu komplolarını bir kez daha boşa çıkardı, bir kez daha kitleleri kendi etrafında seferber etmesini bildi, fakat Sosyalist Arnavutluga önümüzdeki süreçte emperyalistler daha da yükleneceklerdir, ona rahat vermeyeceklerdir. Kosova sorununu kullanarak, Yunanistan-Arnavutluk sınır çatışmasını körükleyerek veya şimdi akla gelmeyecek binbir hile ve düzenbazlığa başvurarak Arnavutluk'taki sosyalist rejime son vermeye çalışacaklardır. Çünkü Arnavutluk bu çizgisinde kaldığı müddetçe emperyalistler için bir tehlikedir.

AEP Arnavutlugun geleceğini sırf kitleleri politize etmekle garanti altına alamaz. Şüphesiz kitlelerin sosyalist bilinçle politize edilip eğitilmesi oldukça önemlidir, ama bir iktidarın geleceğinin garantisi için yeterli değildir. Halkın yaşam standartlarının sürekli yükseltilip yükseltmemesi, ülkedeki yaşam standartının en azında kapitalist ülkelerdeki yaşam standartının seviyesine çıkartılıp çıkartılmaması, tıkanıklığın olduğu bazı noktalarda

eski klasik uygulamalara ortodoksça bağlı kalıp kalmama, şuracı komunal yönetiminin hayatın her alanında hayata geçirilip geçirilmemesi, AEP yönetiminin geleceğini yakından ilgilendiren şeylerdir. Bir ülkenin halkının psikolojik yapısında devrim öncesi ile sonrası, milli kurtuluş savaşı öncesi ile sonrası arasında muazzam bir farklılık meydana gelir. Devrim ve milli kurtuluş savaşına katılan kitleler binbir fedakarlıklara katlanırlar, onlar gerektiğinde yiyeceksizliğe, giyeceksizliğe ve konutsuzluga da tahammül ederler. Bunlar milli kurtuluş veya devrim sonrası da halen binbir cefaya katlanmaya hazırdırlar. Bunlar ülkelerindeki gerilimin nedeninin eski yönetimler olduğunun bilincindedirler. Fakat bunlar ebedi degildirler, yerlerini kısa sürelerde yeni nesile terk etmek zorundadırlar. 40 senelik bir süre zarfında bir ülkede 2-3 kuşak yeni nesil yetişir. Yeni nesil eski nesillerden farklı olarak ülkedeki tüm olumsuzlukların ve tıkanıklıkların kaynağını varolan mevcut düzende arar. Çünkü işgalcilerin, sömürgecilerin ve burjuva sınıfların iktidarları artık onlar için tarih olmuştur, onlar bu iktidarları bizzat yaşamamıştır. Onlar sömürgeci sınıfların iktidarlarını tarih derslerinde öğrendikleri kadarıyla kavrarlar, bazen öğrendikleri onlara bir masal alemi gibi gelir. 10-15 yıllık sosyalist iktidarın olduğu bir ülkede ideolojik, politik ve ekonomik tıkanıklıklar gündeme gelir ve kısa sürede giderilmezse; yeni kuşak ile mevcut iktidar arasında çatışmalar boy vermeye başlar. İşte tamda bu anda emperyalist güçler devreye girerler, ellerindeki gücü kullanarak bir karşı-devrim örgütlenme girişiminde bulunurlar. Emperyalistler bazen tezgahladıkları karşı-devrimlerle başarılı olurlar, bazende kuyruklarını kaybetme pahasına canlarını kurtarırlar.

Anlatmaya çalıştığımız bu gerçekler Arnavutluk içinde geçerlidir. Salt ideolojik ve politik doğru bir çizgiye kuru bağımlılık bir rejimin

ayakta kalması için yetmez, ekonomik alanda emperyalist kapitalistlerden üstün olma sosyalist bir ülkenin geleceğiyle yakından ilgilidir. Arnavutluk'ta milli kurtuluşun bu yana yeni nesiller yetişmiştir. Bu yeni nesiller ülkedeki muhtemel mevcut olumsuzlukların tüm kaynağını mevcut iktidarda aramaktadır. Geçmişte sömürgecilerin ve emperyalistlerin Arnavutluk'ta yaptıkları tahribatlar onlar için artık tarih olmuştur. Emperyalist kapitalist dünyanın propaganda ettiği debdebeli renkli yaşam bunların dikkatlerini rahatlıkla celbedebilir.

Emperyalistlerin kendi konsoloslukları aracılığıyla Arnavutluğa karşı düzenledikleri karşı-devrim başta Tiran ve çevresinde olmak üzere 6000 üzerinde insan Arnavutluğu terk etti. Arnavutluğu terk isteyen insanlar şüphesiz yalnızca Tiran ve çevresi ile sınırlı değil; diğer bölgelerden de ülkeyi terk etmek isteyenler muhakkak vardır. İleriki dönemlerde emperyalizmin Arnavutluğa karşı yeni komploları kuvvetle muhtemel dahilindedir. Çünkü 1982 yılında da emperyalist-

ler Cevdet Mustafa adlı gericinin önderliğinde Adriyatik denizi kıyılarında çıkarma yapıp darbe yapmak istemişlerdi. Arnavutluk halkı tarafından anında imha edilen bu güçler Kral Zogu'nun oğlu I. Leka'ya bağlı kralcı güçlerdi. Arnavutluğun geleceğinin garantisi; ülkede i ekonomik refahın yükseltilmesi, ülkedeki özgür demokratik tartışma ortamının sürekli olması, ülkeyi terk etmek isteyenlere hiçbir engelin çıkarılmaması ve marksizm leninizme bağımlı kalınması ile yakından ilgilidir. Arnavutluk bir dönem daha sıkışacaktır, ama dayanmalıdır, dünyada gündeme gelecek yeni devrimler ve devrimci kurtuluş savaşları, ileriki dönemlerde Arnavutluğa kısmen nefes aldıracaktır. Arnavutluk ayakta kalmak için; "Varşova Paktı"nın dağılmaya yüz tutması ve Nato'nun eski önemini kaybetmesi neticesinde ortaya çıkan yeni durumu iyi değerlendirmeli ve muhtemelen bir dönem sonra ortaya çıkacak yeni askeri ve ekonomik kamplar karşısında hazırlıklı olmalı ve onlar arası çelişkilerden yararlanabilmelidir. Emperyalistler arası çlişkilerden iyi

yararlanmak kısmen Arnavutluğun işini kolaylaştırır, yeni kriz ve devrim dönemlerine kadar Arnavutluğun bunu becerip becerememesi Arnavutluk'taki sosyalist rejimin geleceğini yakından ilgilendirmektedir. Dünyamız modern teknik gelişimlerle sürekli küçülmemektedir, tek tek ülkenin iç dinamikleri ve iç yapılanmaları giderek kaynaşmakta ve tek yapılanma istikametinde süratli yol almaktadır. Bu şartlarda; bir şeyin yapısını ve geleceğini esas belirleyen şey iç şartlardır, dış şartlar yalnızca etkiler eylemin başlamasına vesile olurlar doğru düsturu, dünyamızın genelinin tek tek ülkeleri abluka altına alıp istediği gibi yönlendirmesiyle geçersiz gibi görünmektedir. Görünüşte öyle olabilir ama bu düstur halen geçerli olan ve doğru olan bu düsturdur, çünkü tek tek ülkelerin iç şartları giderek bütünle kaynaşmakta ve dünyanın tek iç şartları konumuna gelmektedir. Dünyamızın herhangi bir bölgesinde mutlak bir izolasyon artık mümkün değildir. Arnavutluk kendi geleceği için bu gelişmeyide iyi hesaba katmak zorundadır.

N. Bişar (Temmuz 1990)

SHP'NİN "KÜRT RAPORU" ÜZERİNE

Yakın döneme kadar "Kürt sorunu" karşısında ikircimli, korkak, duyarsız hatta sorunun kendisine tepkici, şöven-faşizan tavır alan SHP'nin, şimdi ise bir "Kürt raporu" ile, soruna, reformist-kültürel, çözüm yanlılarının yaklaşımı doğrultusunda meyil etmesi düşündürücüdür. Bu bakımdan "Rapor"un kendisinden çok, hazırlanış nedenleri üzerinde durmak ve arka planı irdelemek gerekmektedir.

Buna geçmeden önce; -izlediği politikaların daha iyi anlaşılması için- SHP'nin içinden çıkıp geldiği tarihsel kökenine bir göz atmak gereklidir. TC. egemen sınıfları

içerisindeki farklı iki kanadın (CHP'nin ekonomide ve siyasette devletçi, merkezîyetçi radikal çizgisi) kökleri; TC kurulmadan önce Osmanlı İmparatorluğu dönemindeki Jön Türklerin 1902'de Paris'de yaptıkları Kongreye dayanır. Bu kongrede; Ferdi teşebbüsçü-liberal kanadı "Teşebbüs Şahsi ve Ademi Merkezîyet Cemiyeti" temsil etmiş, Osmanlı İmparatorluğu yönetiminde Türklerin egemen olmasını, azınlıkların tanınmamasını ve katı devletçi-milliyetçiliği temel alan kanadı ise "Osmanlı Terakki ve İttihat Cemiyeti" temsil etmiştir. Osmanlı İmparatorluğunun 1. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan yenilgi ile

çıkmasının faturasının İttihat ve Terakki'ye kesilmesine ve bu kuruluşun dağılmasına rağmen Anadolu'daki şube ve kolları "Müdafa-ı Hukuk Cemiyetleri" olarak faaliyetlerine devam etmişlerdir. Bu cemiyetler, M. Kemal'in önderliğinde birleşik bir hal alarak TC.'nin kuruluşunda aktif rol oynamışlardır. TC.'nin kuruluşundan sonra da egemen sınıflar arasındaki iki farklı kanat kendisini göstermiş, biri "Cumhuriyet halk Fırkası" olarak, diğeri "Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası" adı altında ortaya çıkmıştır. Daha sonra CHP adını alan Kemalist Klık, 1925 Şeyh Sait ayaklanmasını fırsat sayarak

TCF'yi tirpanla mış ve tek parti dönemini açmıştır. Sonraları TCF "Serbest Fırka" olarak çıkmışsa da, aynı akibete ugramaktan kurtulamamıştır.

Ekonomide ve siyasette devletçi, merkezîyetçi ve radikal bir çizgiye sahip olan CHP, TC.'nin ilk dönemlerinden itibaren sınıflar mücadelesinin önüne set çekmiş, sol güçleri daha dogmadan "bogmuş", işçi ve emekçi sınıfların en ufak bir hak talebi karşısında insafsız ve baskıcı bir tutum almış, sınıfların olmadığını, sadece yekvücut bir milletin varolduğunun teorisini yapmış, süreçte faşist İtalyan Yasalarını uygulamaya koymuş, ikiyüzlüce yanaştığı Kürtlere hiç bir hak tanımamış ve onların haklı başkaldırılarını katliamlarla bastırmıştır. Takrir-i Sükun yasaları çıkarılmış, Kürtler "yok" sayılmıştır. CHP'nin tek parti dönemi boyunca meydana gelen ulusal ayaklanmalar (Şeyh Sait, Ağrı, dersim vb.) kanla, sürgünle daragaçları ile bastırılmıştır.

TC. egemen sınıflardaki iki farklı kanat, 1946'da "çok partili düzene" geçildiğinde yine kendini göstermiş ve Demokrat Parti (DP) siyaset sahnesine çıkarak, kitlelerin CHP'ye olan anti-patisini kullanarak, kurtarıcı rolünde 1950'lerde iktidara gelmiştir. DP'nin "Kürt politikası" CHP'den farklı olmuş, Kürdistan ulusal hareketi içinde yer almış sınıflara yönelerek, onları TC. ile işbirliğine zorlamış ve bunda da kısmen başarılı olmuştur. CHP'nin bundan sonraki muhalefet konumu, onu, kitlelerin giderek DP iktidarına karşı yükselen tepkilerine "demokrat" görüntüsüyle tercüman olma noktasına getirmiş ve her Hükümet olduğunda bu tepkilere ikiyüzlüce saldırmış, gerçek yüzünün ortaya çıkmasından kaçınmamıştır.

"Demokrat" kesilen CHP, Kıbrıs'ın işgalinde başrolü oynamıştır. 1975'de İran-İrak'ın Cezayir antlaşması sonucu Kürtlere karşı giriştikleri katliama ortak olmuş, sınırları geçenleri ya iade etmiş yada katletmiştir. Kürdistan halkı, tek parti

döneminin ve çok partili düzenin CHP'sinin yaptıklarını unutmadığı gibi bilince çıkarmasını da bilmiştir. O dönemin uygulamalarını, babadan-ogula, kuşaktan kuşağa aktararak, tarihi günümüzle bütünleştirerek yaptı bunu. "Kürt Rapor"lu SHP'nin geçmişi, böylesine kanlı geçmiştir.

Genellikle sosyal-demokrat partilerin işlevi, yükselen devrimci mücadele dalgasını düşürmek, pasifize etmek, düzen içi kanallara çekmek olarak belirlenir. Sağ burjuva partilerinin ipliğinin pazara çıktığı, devrimci-demokratik dalganın yükseldiği dönemlerde devreye "sosyal-demokrat" partiler girerek, yükselen devrimci dalga önünde baraj vazifesi görürler.

Türkiye'de burjuva partileri içinde kendisine "sosyal- demokrat" etiketini en fazla layık gören ve Avrupa'da sosyal- demokrat "Sosyalist Enternasyonal"e en yakın kabul edilen fakat sosyal-demokrasinin karikatürü bile olamayan TC'nin muhafazakar savunucusu SHP; tüm burjuva partilerinde görülen -ama SHP'de daha da katmerli olan- söyledikleri ile yaptıkları arasındaki uçurumla tanınmıştır. Kitlelerin devrimci-demokratik taleplerini sinsice sahiplenerek, onları pasifize etmek, düzen sınırları içinde tutmak görevinin nasıl hayata geçirildiği CHP'nin pratiğiyle hatırlanacaktır. Son çare olarak öne sürülen CHP'ninde ipliği pazara çıkınca, ardından militarist güçler devreye girerek sistemi ayakta tutabilmişlerdir.

Günümüzde de SHP aynı işlevin devamcısı olarak sahnededir. Bir yandan devletin en temel destekçisi ve sahibidir, diğer yandan demokratik istemlere ikiyüzlüce, yontarak sahip çıkıp, sözde, kitlelerin tepkisine tercüman olur. Ne zaman TC içten tehlikeye düşse, hemen "sosyal-demokrasinin" karikatürü SHP siyasal arenaya çıkararak, yükselen tepkilerin içini boşaltmaya, törpülemeye çalışır.

Gericilik yıllarında, devrimci kesimlerin militarist-faşist diktatörlüklerce sindirildiği, yeraltına çekilmeye zorlandığı dönemlerde; yılgınlığa düşen, pasifize olan devrimin "yol arkadaşlarını" ve bilinçsiz kitleleri, bu tipten "demokrat" partiler, doğurur, kendi içinde -aynı zamanda düzen içinde- eritir. 12 Eylül sonrası bu olgu yoğun olarak yaşanmıştır. SHP, bu "yol arkadaşları"nın mekanı olmuştur.

Özellikle dünyada son dönemde dengelerin değiştiği, sosyal- demokratlığın revaçta olduğu günümüzde, SHP'de prestijini artırma çabasıdadır. M-L'lere, devrimcilere ve devrimci değerlere en sinsice saldıran bu çevrelerdir artık.

SHP'nin "Kürt sorunu" karşısındaki tavırlarını da belirleyen, yukarıda sıralanan karakteridir. Söylemlerinde Kürt sorununa sahip çıkar bir görüntü vermiş, pratikte ise, TC'nin en aktif savunucusu ve iktidar partisinin tüm yaptıklarına onay veren olmuştur.

SHP bir yandan "anadil yasası"nın kalkması için yasa teklifi verirken, diğer yandan partisi içinde aynı doğrultuda reformist talepleri dile getirenleri partiden ihraç etmiştir. Bir yandan bu yasa teklifini gündemde tutarken, diğer yandan Yerel Seçimler Aday Saptama Yönetmeliği ile parti adaylarının önseçim çalışmaları sırasında Türkçeden başka bir dil ve yazı kullanılmasını yasaklamıştır.

Aynı SHP, Paris'de gerçekleşen "Kürtler, İnsan Hakları ve Kültürel Kimlik" adlı konferansa gitmek isteyen üyelerine yasak koymuş, yasaya uymayanları da partiden ihraç etmiştir. Bunun sonucu SHP, Kürdistan'daki oy potansiyelini yitirmiş, bir çok SHP il ve ilçe teşkilatları partiden istifa etmişler, "sol ve Kürt milletvekillerinden bir çoğu da istifa ederek yeni parti girişimlerine başlamışlardır.

SHP, Kürdistan'da gelişen devrimci mücadele karşısında ilk "Milli Muhtabakat" öneren partidir. Çankaya'daki şahsı "meşru"

görmüyorum diyen, ama "Milli Misaki tehlike" dediği SERHİLDAN karşısında Özal'ın zirve çağrısına ilk koşan ve tüm desteğini sunan da SHP'dir. Bu yolu; hükümetin "muhalafet yardımcı olsun" çağrısına, "muhalafetttten ne isteniyorsa hükümet açıkça söylesin, hazırız" diye yanıt veren, SHP açmıştır.

413 ve diğer kararnameleleri MGK dayatmış, SHP'de uslu uslu onay vermiştir. Kararnameleler çıktıktan sonra ise, gerçek yüzünün açığa çıktığının telaşıyla, sürgün ve sansüre karşıyız, diyerek esas tavrını gizlemeye çalışmıştır. Kürdistan halkı nezdinde ipliği iyiden iyiye pazara çıkan SHP, tekrar, "Kürt raporu" ile sahnededir. Tabii ki, bu raporun hazırlanmasının nedenleri vardır.

Nedenlerden ilki ve en önemlisi, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin kitleselleşerek yeni bir boyut kazanmasıdır. TC, önceleri K.Kürdistan'da gelişen silahlı mücadelenin kısa sürede karşı bir saldırı ile "kökünün kazınacağını" sanıyordu. Hazırlıklar ve hesaplar bu yönde yapılmıştı. Fakat yıl yılı kovaladıkça, aksine, Ulusal Kurtuluş Mücadelesi; -silahlı mücadelenin verdiği ivme ile- Kürt halkının kör-eltmeye çalışılan ulusal bilincinin uyanması doğrultusunda daha da gelişme gösterdi. Bu ulusal uyanışın, ufak tefek değişikliklerle düzenini ve biteceğini sanan TC egemen çevreleri, sorunun, karşılıklı gerilla anti-gerilla mücadelesi olarak süreceğini ve zaman alacağını kabul etmişler ve "Kökünün kolay kolay kazanamayacağını" görmeye başlamışlardı. Beklemedikleri bir anda Ulusal Kurtuluş Mücadelesi kitleselleşerek yepyeni bir boyut kazandı. Bu boyut silahlı gerilla mücadelesi ile kent ve kasabalarda gelişen "İntifada"nın çatışmasıydı. (Bu mücadelenin daha ileriye gitmesinin tek seçeneği, proleter M-L önderliğinde bu ve diğer mücadele biçimlerini örgütlü bir şekilde -ulusal ölçekte- koordine etmesinde yatıyor.) SERHİLDAN ön-

cesi, Kürdistan halkı bundan böyle sessiz kalmayacağını işaretlerini, Cudi dağındaki kurtarılmış bölgeyi "kurtarmak" için Cudi'nin eteklerindeki köylerin boşaltılmasına karşı yaptığı direnişlerle verdi. 1989 sığığında Balveren, Araköy, Geç boyu, Dağkonak köylüleri karayolu boyunca beş bin kişilik bir oturma eylemine geçerek, bu direnişi beş gün geceli-gündüzlü sürdürdüler. Ardından Anılmış köylüleri "boşaltma emri"ne uymayacaklarını ilan ederek fiili direniş başlattılar. Bu direnişler kitlesel eylemliliğin başlangıcı sayılabilir, ardından 1990 Martında Nusaybin'le başlayan ve onlarca il ve ilçeye yayılan kitlesel eylemler ayaklanmaya dönüştü. Kürdistan halkı başkaldırıyordu artık. SERHİLDAN'dı bu.

Ve işte TC egemen çevrelerini sarsan ve "yüregini agzına getiren" de bu ayaklanmalar oldu. Tüm TC yetkilileri hep bir ağızdan "ciyak ciyak" bağırmağa başladılar. Ortalık karıştı. Egemen odaklar başladılar birbirlerini suçlamaya. Bu panik içerisinde SHP "Milli Mutabakat" ve "Zirve" çağrıları yaptı. MGK ve ardından da Bakanlar Kurulu toplandı. Demirel, İnönü, Akbulut ve Özal "zirve" yaptılar. Sonuç 413 sayılı kararname, sonra da 424 ve 425. TC'nin Serhildan sonrası izleyeceği Kürdistan politikası iyice belirginleşmeye başladı. Askeri çözüm yollarına son hızla devam kararı alındı. Kürdistan halkının mücadelesini -SHP'nin "Kürt Raporu" önerisiyle başını çektiği- bir takım kısıntılar verme vaatleri ile bogmak ve pasifize etmek taktikleri devreye sokuldu. SHP raporunun altında yatan korku, Serhildan'ların devrime dönüşme tehlikesiydi. İşte SHP'nin "Kürt Raporu" hazırlanmasının ardında yatan en önemli ve başlıca nedenlerden biri budur. Nedenlerden bir diğeri ise, SHP'nin Kürdistan'da yitirilen oy potansiyelini tekrar yükseltmektir. Askeri çözüm; kararnameleler dizisi ile bir yandan yükseltirken, diğer

yandan halkın tepkisini yumuşatacak reformist kısıntıların -sadece-sözü edilmeye başlanıyor. "Sopa yı iktidar gösteriyor, "Havuç"u da SHP elinde tutuyor. "Havuç" uzmanı SHP, şimdi misyonunu yerine getirmeye çalışıyor.

SHP (ve TC'nin) "Kürt sorunu" karşısındaki tavırlarını belirleyen iç etkenlerin dışında bir de işin uluslararası boyutu var.

Emperyalistler ve sosyal-emperyalistlerin "Kürt sorunu"ndaki tavırları öteden beri aşağı yukarı aynılık gösteriyor: Statükonun korunması. Gerçi zaman zaman ABD, konjonktür denk düştüğünde bir çare olarak Musul-Kerkük senaryolarını ısıtıp ısıtıp öne sürmüyor değil. Ama genel tavır statükonun korunması yönündedir.

D. Avrupa ve S. Birliği'ndeki gelişmelerle birlikte, dünyadaki dengelerin değişmesi, Nato ve Varşova Paktları'nın karşılıklı konumlanışlarının eski önemini yitirmesi, TC'nin "komünizme baraj" rolünü oldukça zayıflattı. Şimdilerde TC'ye biçilen rol, ağırıklı olarak Orta-Doğu jandarmalığıdır. Bu nedenle, silah indirimleri dışında tutulan bölgelerden biri de Kuzey Kürdistan topraklarıdır. Bunun yanı sıra, SB'nin denetiminde çıkabilecek Türk kökenli Kafkas ülkelerinin TC aracılığıyla denetim altına alınması hesapları da var. Hatta şimdiden TC buralarla ilişkilerini kültürel, ekonomik faaliyetler altında geliştiriyor.

TC'nin yeni rolü Orta-Doğu ve Kafkasya bekçiliği olunca, genellikle bu bölgelere açılan kapının Kürdistan engeline çarpması gündeme geliyor. O halde bu engelin ortadan kaldırılması gerekiyor. Musul-Kerkük senaryolarıyla Kürtlerle TC'nin federal bir cumhuriyet oluşturması fikri şartlara pek uymadığından, askeri çözüm yollarının da yetmediği son Serhildan'la birlikte açığa çıkınca, geriye emperyalistlerin TC'ye dayattığı reçete; düzen içinde, sınırları-statükoyu koruyan reformist kültürel özerklik oluyor.

TC'nin kuruluşundan bu yana izlediği, katmerleşen Kemalist asimilasyon, jenosit, Türkleştirme politikasından vazgeçmesi pek öyle kolay olmuyor. Bir yandan askeri çözüm yollarının tıkanma göstermesi, diğer yandan emperyalistlerin dayatmaları TC'yi, reformist, güdük kültürel özerklik fikrine evet demeye zorluyor. Böylece SHP, "Kürt Raporu"nu hazırlaması için uluslararası uygun konjonktörü de yakalamış oluyor. Ne var ki, hükümet ve Çankaya bu rapora sıcak bakmıyor. Temmuz (1990) ortalarında "Güneydoğu gezisi"ne çıkan Özal, bu vesileyle Rapor'a da yanıt veriyor: Kararnameler kalkmayacak, askeri önlemler artarak sürececek, zaten herkes istediği dili konuşuyor, 2932 sayılı (anadil yasası) yasayı da biz koymadık, o da gereksiz, kaldırmayı biz de düşünüyoruz, diyor. Ardından Hükümetinde bir "Güneydoğu Raporu" hazırlayacağı duyuruluyor. Görülen o ki, TC, "reformist, güdük kültürel özerklik" fikrine bile yanaşmıyor. Hatta Özal, bu konuda iç ve dış baskıları yapanların amaçlarının "TC devletini zayıflatmak isteyenler" olduğunu açıklıyor. (26.7.1990 - Milliyet Gazetesi, Özal'ın Yozgat Şeker Fabrikasını açarken yaptığı konuşmadan) İşte, TC'nin en muhafazakar savunucusu SHP'yi "Rapor" hazırlama-

ya iten iç ve dış faktörler bunlardır. Raporun kendisine gelince; hiç bir şekilde, Kürdistan halkının taleplerine yanıt vermiyor. Aksine amaç değişmiyor. TC, zor, baskı, asimilasyon, katliamlarla yapamadığını, aynı uygulamaların yanısıra, daha sinsice taktiklerle yapmaya yöneliyor. Bundan ancak şu sonuç çıkarılabilir: TC'nin 60-70 yıldır yok etmeye, yok saymaya çalıştığı bir ulus, her şeye rağmen varlığını; mücadelesiyle, isyanlarıyla, direnişleriyle ve şanlı ölümleriyle korumuş, Kemalist İdeolojinin faşizm uygulamalarını ve teorilerini boşa çıkarmış, iflas ettirmiştir. "Sahici Atatürkçü" olduğunu iddia eden SHP, bu iflası onaylamak zorunda kalmıştır. Elbette TC'nin öyle kısa vadede Kürt halkına bir takım haklar vereceği de yok. Kürdistan Halkı ancak demokratik mücadelesindeki kararlılığı ile "hak verilmez alınır" diyebilecektir.

Sonuç olarak; SHP raporu, değişen dünya dengelerinde emperyalistlerin TC'ye biçtiği yeni misyonun yerine getirilebilmesi için, yükselen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin düzen içinde kanalize edilebilmesi için, ve SHP'nin bölgedeki oy kaybının giderilmesi için hazırlanmış bir belgedir. Aynı zamanda Kürdistan halkına karşı kurulmuş bir tuzaktır. Çünkü sorunun esasını, kaynağını oluşturan Kürdi-

stan halkına kimse çıkıp da ne istediğini sormuyor. Sorun madem ki bu ulusun sorunudur, her halde o halkın taleplerini de yine en iyi kendisi bilir. Kürdistan halkı adına TC'nin muhafazakar-kaşarlanmış temsilcisi SHP konuşuyor, öneriyor, rapor hazırlıyor. Örneğin, niçin raporda, Kürdistan halkının ne istediğinin kendisine sorulması, hatta bir referanduma gidilmesi önerilmiyor? Açıktır ki, böyle bir referandumda Kürdistan halkının ezici çoğunluğu (bir avuç işbirlikçi dışında) bağımsızlıktan yana koyacaktır. Bu, TC egemen çevrelerince elbette biliniyor. Raporun her satırı ezen ulus şövenizmi kokuyor. Türkkiye'de demokrasi istediğini söyleyen SHP, bir ulusu ezen diğer bir ulusun özgür olamayacağından bi haberdir.

TC hangi tavizi verirse versin, Kürdistan, Türkiye ile eşit ve gönüllüğe dayalı bir birlik kuracak düzeye (ki, o da, Bağımsız-Birleşik ve demokratik bir Kürdistan kurmadan mümkün değildir) varmadıkça, Kürdistan ateşi sönmeyecektir. Elbette Kürdistan halkı kırıntılara tenezzül etmeyecektir, o düzeyi çoktan aşmıştır. Onun talebi bağımsız, birleşik, demokratik bir Kürdistan'dır. Kürdistan işçisinin, yoksul köylüsünün gönlünde yatan -bu istemler ve- sosyalizmdir.

HASAN HÜSEYİN YOLDAŞ DERHAL SERBEST BIRAKILMALIDIR!

17.08.1990 tarihinde, İsviçre polisi tarafından Basel gümrüğünde tutuklanan H. Hüseyin Yoldaş derhal serbest bırakılmalıdır. H. Hüseyin yoldaşın tutuklanması siyasi ve hukuki mesnetten yoksundur. TC'nin düzmece iddiaları, suçlaması, demokrasi, adalet adına utanç verici, gülünç ve haksızdır.

H. Hüseyin yoldaş yaşamını Bağımsızlık Demokrasi ve Sosyalizme adayan, bu uğurda hiçbir

fedakarlıktan çekinmeyen Kürdistan halkının sevip saydığı bir Kürt devrimci politikacıdır. TC'nin O'na yönelik saldırıları O'nu küçültmek bir yana, onu yüceltir. İsviçre hükümeti, Kürdistan halkının böyle olduğunu kabul etmelidir. TC'nin terörist saldırılarına uğrayan herkesi Kürdistan halkı sahiplenmiş ve yüceltmıştır. İsviçre hükümetinin, Kürdistan halkına yönelik saldırılara katılmayacağına,

TC'nin Kürdistan'da işlediği suçların savunucusu olmayacağına inanmak istiyoruz. H. Hüseyin yoldaş Kürdistan halkının onurlu bir temsilcisidir. Onun TC teröristlerine teslim edilmesi, teröristlere Kürdistan'da zorbalık ve katliamlara verilen bir destek ve halkımıza karşı düşmanca bir tavidir. Biz İsviçre'yi mazlum Kürt halkının düşmanlarının saflarında görmek istemiyoruz. İsviçre'ye yönelik

hiçbir düşmanca tavrımız yoktur. H. H. Yıldırım İsviçre'deki kanunları ihlal etmedi. O halde H. Hüseyin yoldaşın tutuklanmasının hiçbir haklı gerekçesi yoktur. T.C. ile Kürdistan halkı arasındaki sorunların ve karşılıklı suçlamaların yeri İsviçre yargı organları değildir. H. Hüseyin Yıldırım T.C.'nin kanunlarını ihlal ettiği doğrudur. Bu kanunlar orman kanunlarıdır, ihlal edilmeleri gerçek demokrasi normlarına göre suç teşkil etmez. Kürt halkının varlığını, dilini, kültürünü yasaklayan kanunları ihlal etmeyen bir Kürt yurtseveri düşünemiyoruz. İsviçre'de almanca yasaklayan bir kanunun ihlal edilmeceğini kim söyleyebilir.

H. Hüseyin T.C. teröristlerine karşı mücadele etmiştir. T.C.'nin yoldaşımıza yönelik terörist suçlamalarını herkes gibi İsviçre makamlarında gülüp geçmesini istiyoruz. Demokrasiyi savunmak için birilerini yargılamak gerekiyorsa bunlar Saddam ve Evren diktatörleridir. İsviçre, faşist diktatörlere karşı demokrasi ve bağımsızlığı savunanları tutuklamakla demokrasiye, insan haklarına darbe vurmaktadır. H. Hüseyin yoldaşı, tutuklama gerekçesi T.C.'nin Nevroz kutlamalarını yasaklayan emirleri ihlal etmemiş. Bütün Kürdistan halkı Nevroz yasaklarını ihlal ediyor. Bu yasakları delmeyen bunlara boyun eğen, sinmiş, kişilsiz aşağılık bir yaratık olarak kabul ediliyor ve öyledir de. T.C.'nin H. Hüseyin yoldaşı tutuklamasını anlıyoruz, fakat İsviçre'nin tutuklamasını anlamakta zorluk çekiyoruz. İsviçre yetkilileri, demokrasiyi, insan haklarını, haklı bir dünya barışını, eşitliği ve adaleti savunan Kürdistan halkı adına gerçekleri görmeye, T.C. terörizmini mahkum etmeye, Kürdistan'ı daha yakından tanımaya, KUKM'ne karşı sömürgecilerle birlikte taraf olmamaya, yoldaşımız H. Hüseyin Yıldırım'ı T.C. cellatlarına teslim etmemeye çağırıyoruz.

Kürdistan halkını, bütün demokratik kişi ve kuruluşları H. Hüseyin Yıldırım ile dayanışmaya, İs-

viçre yetkililerini de Kürt halkının sesine kulak vermeye çağırıyoruz. Kürdistan halkının dostluklara ihtiyacı vardır. Bunu istiyor ve arzuluyoruz. Ancak, halkımız bu arzuya, her şart altında, mahkum değildir.

Aşağıda, H. Hüseyin'in İsviçre makamlarına verdiği dilekçesini kısaltarak veriyoruz. Son anda elimize geçen yazının tamamını veremediğimiz için okuyuculardan özür dileriz.

ALA YEKİTİ

YILDIRIM Hasan Hüseyin

Leouhardskirchplatz 3

4001 Basel

22.08.1990

Anlagekammer des
Schweizerischen Bundesgerichts
1000 Lusanne 14

Önce kendimi tanıyayım. Ben kimim? Ve daha sonra niye buradayım sorusuna geleceğim.

Kimliğim dosyada yeterli derecede açık. Bunu geçiyorum. Ama kişiliğimle ilgili bilgi yok dosyada. Var olanda sömürgeci Türk devletinin faşist bir savcısının hakkımda iddia ettiği iddialardır. Bu iddiaya göre ıslah edilmem gereken bir teröristmişim (!). Terörizm nedir? Kime terörist denir? Sınıflı ve çok uluslu dünyamızda çıkarların çatıştığı bir ortamda kim kime terörist demiyor ki? Geliyen bugün benmi, yoksa Kenan Evren ve çetesininmi terörist olduğu açığa çıkmıştır. Türk sömürgeci güçlerin faşist bir savcısının hakkımdaki terörist iddiasını şiddetle reddediyorum. Bunu siyasi şahsıma yapılan bir hakaret sayıyorum. Bu suçlama, siyasi kişiliğimi karalamak için Kenan Evren'li beşli faşist generaller çetesinin hakkımdaki iddiasıdır. Geliyen bugün en büyük terörist Kenan Evren ve çetesi olduğu tüm dünya kamuoyu tarafından bilinmektedir.

12 Eylül 1980 faşist askeri darbesiyle Türkiye'de demokrasiyi kesintiye uğratanlar Kenan Evren ve çetesidir. Türkiye'de tüm demokratik

hak ve özgürlükleri rafa kaldıran Evren ve çetesidir. Yüzlerce insanı işkencehanelerde katledenler, sakat bırakanlar Kenan Evren ve çetesidir. Yüzbinlerce insanı korkunç çagdı işkencelerden geçirenler göstermelik iddialarla tutuklayanlar, sorgusuz, yargısız binlerce insanın yıllarca cezaevlerinde yatmasına neden olan K. Evren ve çetesidir. Kürdistan'da işlediği cinayetlerin, katliamların ise haddi hesabı yoktur. K. Evren ve çetesinin icraatı yüzlerce kitaba, filme konu oldu. Burada bunu uzun uzun anlatmanın imkanı yok...

Ezilen ulusların ulusal kurtuluş mücadelesi verenler, dünya karşı-devrim cephesinin terörist suçlamasına alıştırlar. Dünyadaki ezilen ulusların ulusal kurtuluş güçleri, dünya karşı-devrim cephesinin bu suçlamalarını onların kendi bencil çıkarları adına oluşturdukları politikanın ikiyüzlüce, sahtekarca bir sonucu olduğunu bilirler. Bu anlamıyla bu suçlamaları kendilerine dert etmezler. Onlar bilirler ki, tarih onları haklı çıkaracaktır. Bunun bilinciyle şunu ifade etmek istiyorum: Kürdistan halkı, onun ulusal kurtuluş mücadelesinin bir neferi olan ben haklı bir mücadelenin yürütücü vasfımızla tarihin onuru olacaktır. Beni ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin idra güçlerini teröristlikle suçlayan, haksız bir kanlı savaşın yürütücüsü olan Türk barbarlarında tarihin utancı olacaktır. Bundan hiç şüphem yoktur. Bu, dünyanın döndüğü gerçeği kadar saf ve arı bir gerçektir.

Ben Kürdüm. Kürdistanlıyım. Kürdistan yurtseveri ve devrimcisiyim. Birleşik, Bağımsız, Demokratik ve giderek Sosyalist bir Kürdistanı hedefleyen Kürdistan halkının verdiği mücadelenin bir neferiyim.

Yurtseverliği ailemden aldım. Çocukluğumdan beri ülkemi işkence merkezine dönüştüren Türk barbarlarına kin ve nefret duyarım. Bu kin ve nefretim bugünde devam etmektedir. Çocukken Türk sömürgeci barbarlarına duyduğum kin ve

nefretin içerigini dolduramıyorum. Ama bugün bu barbarlara niye kin ve nefret duyuyorum çok bilinçli bir şekilde biliyorum. Bana bu silahı verende yine Türk barbarları oldu...

İstanbul'da üniversiteye girdiğim 1969 yılında gideceğim adres artık belliydi. İstanbul'da Kürt gençliğinin kurduğu devrimci-demokratik bir dernek vardı: Devrimci Doğu Kültür Ocakları (DDKO). Doğru oraya gittim. Aradığımı bulmuştum. Türkiye'de 12. Mart 1971 askeri faşist darbe gelip bu dernek kapatılıncaya kadar bu derneğin bünyesinde çalıştım... 1974 yılında Türk sivil iktidarı bir af çıkardı. İçerde bulunan arkadaşlarım çıktı ve onlarla ilişki kurdum. Bu arkadaşlarla beraber DDKO'nun devamı olan "Devrimci Demokratik Kültür Derneği" (DDKO)nu kurduk. Bu derneğin bünyesinde de faal bir üye olarak çalıştım. Bu çalışmalarım 1976 yılına kadar sürdü. 1976 yılında DDKO bünyesinde hem Kürdistan'a ilişkin, hem de uluslararası durumla ilişkin olarak bir dizi konuda tartışma doğdu. Ben ve arkadaşlarımın içinde bulunduğu grup, Kürdistan sorununun salt demokratik bir dernek bünyesinde verilemeyeceği, demokratik mücadelenin yanısıra esas mücadeleyi yürütecek olan illegal bir örgütlenmenin gerekliliğine inandık. Kürdistan sorununun sadece Kuzey-Batı Kürdistan'daki Kürtlerin sorunu olmadığı, tüm Kürdistan'ın sorunu olduğunu; Rusya'nın artık sosyalist olmadığı, sosyal-emperyalist bir devlet olduğu kanaatine vardık. Önümüze Birleşik, Bağımsız, Demokratik ve giderek sosyalist bir Kürdistan devletini kurma hedefini koyduk...

12.Eylül 1980 tarihinde Türk devleti yönetimine faşist generaller çetesi el koydu. Generaller çetesi, tüm halka, yurtsever ve devrimcilere karşı, karşı-devrim seferberliği başlattı. Ben de aranma durumuna düştüm. 20 Şubat 1981 gününde İstanbul'da Türk polisi tarafından yakalandım. 165 gün Türk sömürgeci barbarların işkencehanelerinde

korkunç insanlık dışı işkence ve uygulamalara tabi kıldım. 22 Haziran 1981 tarihinde de tutuklanarak cezaevine konuldum.

Faşist generaller çetesi tarafından hakkımda işlem buldu iki Elazığ, Diyarbakır ve Adana sıkıyönetim askeri mahkemelerinde birer dosya açıldı. Bu dosyalar daha sonra Adana 6. Kolordu sıkıyönetim askeri mahkemesinde birleştirilerek yargılandım. Yargılandığım madde Türk ceza kanununun 125. maddesiydi. Yargılama sonucu mahkeme heyeti önce idam cezası verdi. Adam öldürdüğümü kanıtlayamayan mahkeme heyeti Türk ceza kanununun 59. maddesini kullanarak cezayı müebbet hapse indirdi. Gereğede KAWA hareketini kurduğum, sevk ve idare ettiğim ve bağımsız bir Kürt devleti için Türkiye Cumhuriyetine karşı mücadele ettiğim şeklinde açıklandı. Bu kararın Bern polisinde olup olmadığını bilmiyorum. Ama Basel cezaevinde yüzüme okunan ve bana tercüme edilen tutukla ma kararında bu gerekçe yoktu. Sadece faşist savcının hakkımda hazırladığı eksik ve yanlış iddianamesi vardı... Adana 6. Kolordu sıkıyönetim askeri mahkemesinin bana verdiği müebbet hapis cezasına yargıtay nezdinde itirazda bulundum. İtirazımı gözönünde bulunduran askeri yargıtay 3. dairesi cezayı lehime bozarak dosyayı yeniden Adana 6. Kolordu askeri mahkemesine gönderdi. Ben o dönem Kırşehir E Tipi cezaevinde olduğum için yargılanma gıyabımda sürüyordum. Mahkeme sonuçlanmadanda cezaevinde 18 arkadaşımınla birlikte kaçmayı başardım. Federal Almanya'ya geldim. Siyasi iltica talebinde bulundum. Dosyam kısa bir zamanda incelendi ve iltica talebim kabul edildi. Ayrıca şu an uluslararası af örgütü koruması altındayım. Ayrıca Kırşehir E Tipi Cezaevinde bulduğum dönemlerde faşist Türk ordusu 1987 Martında Güney Kürdistan'ı faşist Saddam Hüseyin'in onayıyla işgal etti. O dönem faşist Saddam Hüseyin Irak İran'la savaş halindeydi. Kürdistan Ulusal Kur-

tuluş güçleriyle savaşmıyordu. Bu konuda Türk sömürgecilerine başvuran Saddam Hüseyin, Türklerin Güney Kürdistan'ı işgal etmesini onayladı. Ve Türk sömürgeci güçleri de bunu severek yerine getirdi.

Bu durum karşısında bir yurtsever, bir devrimci olarak cezaevi koşullarında yapmam gerekeni yaptım. İşgali Türk Cumhurbaşkanı Kenan Evren nezdinde yazdığım bir dilekçeyle protesto ettim. Dilekçem Kenan Evren'e ulaşmadan cezaevleri genel müdürü tarafından el konularak Kayseri Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) savcılığına sevk edildi. Savcılık bunun üzerine hakkımda soruşturma açtı. İfadem alındı. Bu dilekçeden dolayı hakkımda biri Kayseri DGM'de "Bölücülük", "Kürtçülük Propagandası" yaptığım gerekçesiyle; diğeri de Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesinde "Kenan Evren'i tehdit ve hakaret" ettiğim gerekçesiyle iki dava açıldı. Bu her iki dava sonuçlanmadan cezaevinden kaçtım. Ben kaçtıktan sonra her iki dava sonuçlandı. Gazetelerde yayınlandı. Her iki davadan da 5'er (beşer) yıl hapis cezasıyla cezalandırılmışım. İşte demokrasi havarisi kesilen Türk hükümetlerinin demokrasi anlayışı budur. Türk yargı sisteminin anti-demokratik uygulamalarını anlatmak ve su yüzüne çıkartmak bu yazının içerigini aştığı için buna girmiyorum.

Türk devlet düzeni anti-demokratiktir, faşist bir terörist devlettir. Türk devlet düzeni Türk halkının tüm demokratik hak ve özgürlüklerini gasp etmesinin yanısıra Kürt ulusunun ulusal ve tüm insani haklarını da gaspetmiştir. Bu durum Batılı devletler, hükümetler ve kamuoyu tarafından da bilinir. Türk devlet düzeninin bu niteliğinden dolayıdır ki, Türk hükümetlerinin AET'ye girmek için, hiç bir demokratik özelliği olmayan Türk devlet düzeninin, sevk ve idarecilerinin hakkımdaki iddiaları nasıl gerçek olabilir? Bu iddiaların gerçek olmadığı bu dava sonucunda da anlaşılacaktır. Buna şüphem yoktur. Şimdi niye buradayım sorusuna ge-

çiyorum.

Batılı bir tarihçi-yazar, Kürtler hakkında yazdığı bir kitapta Kürdistan için "Kürdistan Orta-Dogunun İsviçresidir." der. O kitabı okuyalı beri İsviçre'ye karşı bir sempati gelişmişti. Benim tabiat güzeli ülkerne benzeyen bu güzel ülke acaba nasıl bir ülkedir diye merak etmiştim. Kendi kendime bir imkanım olursa bu güzel ülkeyi göreceğim demiştim. Bugün bu imkanlarım doğdu. İsviçre'yi gezip görecektim. Kendi kendime iyi insanlarla karşılaşacağım, iyi dostluklar edineceğim diye düşünüyordum. Ne ülkenizi gezip görebildim, nede güçlü dostluklar edinebildim. Çünkü ülkenize ayak basar basmaz Basel gümrük polisinin hışmına ugradım. Burada yazmayı terbiyemin müsaade etmediği küfürlere maruz kaldım. İtildim, kakıldım, havasız, küçücük beton bir hücrede aç susuz ve sigarasız sabaha kadar bırakıldım. Yakalandığım 17.8.1990 gününden bugüne kadarda hürriyetim elimden alınarak insani yaşam koşullarından yoksun Basel cezaevine konuldum. Bunun gerekçesi nedir? Evet gerekçesi yüzüme okundu, çok komik bir gerekçe! Meğer bu gerekçe Türk sömürgecilerin ülkemdeki çıkarlarının yargı bekçiliğini yapan faşist bir Türk savcısının hakkımda hazırladığı iddianamdeki suçlamaları (!) Ve bu faşist Savcının gerekçesine dayanılarak Bern polisi hakkımda tutuklama kararı çıkarmış. Bern polisi bu hakkı ve gücü nereden alıyor bilmiyorum...

Türk sömürgeci barbarlarına ve onların ülkemdeki Kürt milli hainlerine karşı mücadele ettiğim doğrudur. Bu benim yurtsever görevimdir, insani görevimdir. Burada sözkonusu edilen olaylara katılıp katılmadığımı söylemeyi gereksiz görüyorum. Bu konuda kimseye hesap vermek zorunda değilim. Ama Türk sömürgeci güçlerine ve onların uşakları satılmış bir avuç Kürt hainine vurulan her darbeyi desteklediğimi belirtmek istiyorum. Ayrıca Türk sömürgeci güçlerine ve onların ülkemdeki

uşaklarına karşı Kürdistan bağımsızlığı, özgürlüğü ve demokrasi için verdiğim mücadelenin Bern polisini ilgilendiren bir olay olduğunu sanmıyorum.

Benim için Türk sömürgecileri adına hakkımda açılan davaların sivil mi askeri mi olmadığı pek önemli olmamakla beraber - bunun gerekçesini daha sonra açıklayacağım- hakkımda sözkonusu edilen iddianameyi Adana 6. Kolordu Sıkıyönetim askeri savcısı tarafından açılmıştır. Bu savcı ki, bugün adı Hitler, Franco, Pinochet ve Saddam Hüseyin'le birlikte anılan faşist K. Evren ve dörtlü generaller çetesinin yargı temsilcisidir. Bu savcı bağımsız ve tarafsız değildir. Yukarıdan, yani beşli generaller çetesinden gelen kararnamelerin icraatçısıydı. 12 Eylül sonrası yargılamanın bugün tüm dünyada yasal bir gerekçesinin olmadığını herkes ittifakla anlaşılmaktadır. Hakkımda tutuklama kararı çıkaran Bern polisinin bundan habersiz olduğunu sanmıyorum. Peki Bern polisinin Kürdistan halkının mücadelesinin bir neferi olan bana karşı bu ilginç tutumu niye?

Ben hala İsviçre'de ugradığım haksız uygulamalara rağmen, İsviçre halkı hakkındaki iyiniyet duygularımı koruyorum. Tüm halkları sevdiğim, saydığım gibi İsviçre halkında seviyor, sayıyorum. Bütün halkların kardeşliğine inanıyorum. Ama halklararası düşmanlık duvarları ören güçleri sevmiyor, saymıyorum. Bunları insan hakları ihlalcileri sayıyorum.

Ben İsviçre'ye Mafia babaları -ki bunların paraları İsviçre bankalarında garanti altındadır, İsviçre'de her türlü olanaklara sahiptirler gibi esrar, eroin, kokain getirip İsviçre halkını zehirlemedim. Silah arkadaşlarımla birlikte İsviçre Ulusal egemenlik hakkına da tecavüz etmiş değilim. İsviçre'de yasaları ihlal eden bir davranışında olmadı. Peki ugradığım bu haksız uygulamaların gerekçesi nedir? Kürt olduğum için mi? Türk sömürgeci barbarlarına karşı insanlık mücadelesi verdiğim için mi? Bağımsız,

birleşik, demokratik bir Kürdistan için savaştığım için mi? Peki bunlar değil de nedir? Yüzüme okunan tutuklama kararı gerekçesinde bunlar yok. Ama beşli faşist generaller çetesinin yargı icraatçısı faşist bir savcının iddiaları gerekçe olarak gösteriliyor. Bu gerekçeyi inceleyen her sagduyulu insan İsviçre demokrasisiyle bağdaştıramaz. İnsan hakları ile bağdaştıramaz. Dava sonucunda bunun böyle olacağını hep birlikte göreceğiz. Eğer bunun tersi bir sonuç çıkarsa, o zaman İsviçre demokrasisiyle övünenler düşünün. Buda benim sorunum değil!

Sözkonusu olay, yani Türk savcısının benim tarafımdan yapıldığını iddia ettiği olay yeri Adıyaman'dır. Adıyaman bir Kürdistan şehridir. Türk savcısı Kürdistan'da ne arıyor? Ulusların egemenlik hakkına saygılı her insan kendisine bu soruyu sormalı ve gerçek bir cevap vermelidir? Ulusların egemenlik hakkına saygılı her insan, Türk savcısının Adıyaman'da Türk devleti adına yargılama yapamayacağını inancında olduğunu sanıyorum. Adıyaman bir Kürt şehridir ve burada yargı yetkisi ancak ve ancak Kürdistan halkının yargı organlarıdır. Bu yargı organları da bugün halk mahkemeleridir. Bugün Kürdistan devletinin olmaması bu gerçeği değiştirmez. Ayrıca Kürdistan halkı, Türk yargı organlarını Kürdistan'a davet etmiş değil. Kürdistan'daki Türk yargı organları Türk militarizminin koruması altında bulunmaktadır. Bu yargı organlarının görevide Kürdistan bağımsızlık mücadelesi veren Kürdistan yurtseverlerini, devrimcilerini, yani Kürdistan ulusal kurtuluşçularını yargılamaktır.

Bugün herkes -ki İsviçre devleti ve hükümetide bu ittifak içindedir- Irak'ın Kuveyt'i işgal etmesine karşıdır. Bu konuda herkesin amacı aynı olmakla beraber karşı çıkılan ortak nokta Irak tarafından Kuveyt'in egemenlik hakkının gaspıdır. İsviçre devleti ve hükümetide bu anlayıştıdır. Kuveyt'in ulusal egemenlik hakkına saygı temelinde Irak'ın Kuveyt'i işgal etmesine karşıyım

diyen İsviçre, Kürdistan ulusal egemenlik hakkına da saygı göstermelidir. Türk, Acem ve Arap işgal güçlerine karşı Kürdistan bağımsızlık mücadelesi veren Kürdistan halkının ulusal egemenlik hakkına saygı duymalıdır. Politikada çifte standartlık gerçeğin inkarıdır.

Türk hükümeti ve İsviçre hükümeti kendi aralarında suçluların iadesi konusunda bir anlaşma yapmışlardır. Bu anlaşmanın içeriğini tam olarak bilmediğim için bir şey söylemiyorum. Ama bu anlaşmada İsviçre hükümetinin Türk işgal güçlerine karşı Kürdistan bağımsızlık mücadelesi veren Kürdistanlı devrimcileri, yurtseverleri Türk devletine teslim edeceği sorumluluğu altına girdiğini sanmıyorum. Böylesi bağlayıcı bir sorumluluk altına girmek demek Türk devletinin Kürdistan halkına karşı işlediği ve işlemeye devam ettiği insanlık suçuna ortak olmak demektir. Çünkü Türk devleti Kürdistan'da insanlık suçu işlemiştir ve işlemeye devam etmektedir. Türk devletinin işlediği ve işlemeye devam ettiği insanlık suçuna karşı Kürdistan halkı, vatanı için savaşıyor. Haklı bir savaş veriyor. İnsanlık suçunu işleyenlere karşı insanlık mücadelesi, onur mücadelesi veriyor. Bu yüce bir davadır...

Ben Kürdüm. Bir Kürdistan yurtseveriyim. Kürdistanlı devrimciyim. Kendimi bildim bileli bunu böyle bildim. Bununlada daima gurur duydum. Bazıları gibi halkıma ihanet etmedim. Bunu aklımın ucunda bile geçirmeyi ihanet sayarım. Her Kürdistanlı yurtsever gibi bende ülkemi işgal eden Türk, Acem ve Arap sömürgeci barbarlara karşı yaşamım boyunca mücadele ettim. Bağımsız, Birleşik, Demokratik bir Kürdistan için elimden geleni yaptım. İmkanlarım elverdiği müddetde mücadeleye devam edeceğim. Bunu her Kürdistanlının bir görevi olarak görüyorum. Bu vatan görevidir. İnsanlık görevidir. Bu vatan ve insanlık görevini varlığım müddetinde buna karşı çıkan her gücü düşman sayarım. Çünkü ben olmak üzere hiçbir Kürdistanlı yurt-

sever başkalarının egemenlik haklarına tecavüz etmeyi insanlık dışı bir anlayış sayarız. Bizler, hiç kimşenin egemenlik hakkını gasp etmiş değiliz. Biz, gaspedilen ulusal egemenlik haklarımızı geri almak için mücadele ediyoruz. Her ulusun doğal hakkı olan ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı, Kürt ulusunda hakkıdır. Bu hak bugün Türk, Acem ve Arap sömürgeci güçleri tarafından gasp edilmiştir. Ve biz bu hakkımızı geri almak için mücadele ediyoruz. Ben bu onurlu mücadeleyi sürdürenlerin içinde sıradan bir neferim. Benim mücadelemi Türk, Acem ve Arap barbar sömürgecileri engellemeyi planlar. Beni Türk devletine teslim eden bir devleti, bu planın destekleyicisi sayarım. Demokrasi ile övünen bir İsviçre hükümeti, beni Türk sömürgeci barbarlarına teslim etmekle demokrasisini zedeler. İnsan haklarını rafa kaldırmış olur. Buna ihtimal vermemekle beraber, hep birlikte sonucu göreceğiz.

Türk devleti, beni terörist ilan etmiştir. Bunu kendime dert etmiyorum. Bunu doğal karşılıyorum. Çünkü ben Kürdistanı işgal eden, Kürdistanı siyasi, iktisadi, kültürel vs. ilhak eden Türk sömürgeci barbarlarına karşı Kürdistan bağımsızlık mücadelesini veriyorum. Zafer elde etmemiz, yani Kürdistanı Türk işgal kuvvetlerinden kurtarmamız Türk sömürgeci barbarlarının işine gelmez. Bu onların çıkarına bir darbedir. Ama Kürdistan halkının çıkarıdır. Bu nedenle Türk devleti bu mücadelelerin bir yürütücüsü olan beni teröristlikle suçlaması doğaldır. Bende Türk sömürgeci güçlere terörist diyorum. En büyük terörist Türk devletidir. Ben Türk ulusunun ulusal egemenlik hakkına tecavüz etmiş değilim. Gaspedilmiş ulusal haklarıma sahip olmak için mücadele ediyorum. Ama Türk devleti Kürt ulusunun ulusal egemenlik hakkını gaspetmiştir. Ve terörist bir devlettir. Dikkat edilirse "terörist"lik kavramı izafi bir kavramdır. Ezen ve ezilen sınıf ve ulusların olduğu dünyamızda, çık-

rı çatışan güçler birbirlerini "terörist" olarak adlandırırlar. Kimin terörist olup olmadığını tarih kanıtlamakla birlikte bugün bunu güçler dengesi belirliyor. Ezen ve ezilen sınıf ve uluslar arasındaki mücadelede tarih, ezenleri terörist olarak vasıflandırmıştır. Çünkü ezenler haksız bir savaşın sürdürücüleridir. Ezilenler ise haklı bir davanın yürütücüsüdürler. Bu koşullarda ezilenlerin terörist ilan edilmesi inandırıcı değildir. Bu ezen tarafın kendi bencil çıkarı için baş vurduğu bir ikiyüzlülüktür. Bu politikada bugün insanlık tarafından ragbet görmemektedir. Yukarıda değindiğim gibi bazen bunu tersi egemen olmakta, bundan da güçler dengesi belirleyici rol oynamaktadır. Çok sınıflı ve uluslu dünyamızda çıkarların çatıştığı bir ortamda karşı güçler birbirlerini terörist ilan ederler. Bunun sayısız örnekleri vardır. Hem tarih öncesi, hem tarih sonrası!

Asur despotizmi, KAWA önderliğinde Ortadoğu halkları tarafından yıkıldığı M.Ö. 21. Mart 612 gününe kadar kendi kanlı düzenine karşı gelen herkesi terörist ilan etmişti. Başta Kürt halkı olmak üzere diğer Ortadoğu halklarında Asur despotlarını! Tarih Asur despotlarının terörist olduğunu yazdı. İncil de bunu yazdı. Ninova Asur despotlarının başşehridir. İncil şöyle yazdı: "Ninova üç gün üç gece yıkıldı, yakıldı, talan edildi, ona kim acır." Evet İncil aynen böyle yazdı. Asur despotları eli kanlı despotlardı. Bu böyle olmakla beraber, Asur despotları, başta KAWA olmak üzere Ortadoğu halklarını terörist ilan etmiştir. Ama bugün tarih, KAWA ve önderliğindeki Ortadoğu halklarının terörist değil, Asur despotlarının terörist olduğunu kanıtlamıştır. Asur despotlarının kanlı düzenini yıkan KAWA, Ortadoğu halklarına büyük bir armağan bırakmıştır. M.Ö. 21. Mart 612 tarihinden bugüne dek 21 Mart günü Ortadoğu halkları tarafından bayramların en büyüğü özgürlük ve bağımsızlık sembolü yeni gün anlamına gelen NEWROZ bayramı olarak kutlar-

lar.

Türk faşist savcısının tarafımdan yapıldığını iddia ettiği olayda NEWROZ kutlamalarının olduğu bir günde vuku bulmuştur. Newroz bayramı, tüm Kürdistan halkı tarafından kutlanır. Kürdistan'da Newroz bayramı bugün anti-sömürgeci mücadelenin günü olarak kutlanmaktadır. 21 Mart 1980 günü Adıymana bağlı Kâhta kasabası halkında NEWROZ bayramını kutlamak isterken faşist Türk sömürgeci güçlerin militarist müdahalesine maruz kalmıştır. Kâhta halkı ve Türk militarist güçleri çatışmıştır. Çıkan çatışmada halktan yaralananlar olduğu gibi Türk poliside yaralanmıştır. Söz konusu edilen olay budur. KAWA hareketi, bu olaya ilişkin çıkardığı bir bildiriyle Kâhta halkının anti-sömürgeci şanlı NEWROZ DİRENİŞİNİ desteklemiş ve sahiplenmiştir. Bundan doğal ne olabilir. Yoksa Kâhta halkını yalnız mı bırakacaktık? Elbette hayır! Kâhta halkının anti-sömürgeci şanlı NEWROZ direnişini şahsımda teröristlikle suçlayan Türk faşist savcısının mantığını çağdışı buluyorum. O insan müsveddesine sadece acıyorum!

Roma İmparatorluğu, barbar bir devlet. Kestigi kestik, astığı astık. Toplum kan ağlamaktadır. Bir kurtuluş yoluda, liderde bulundu. Spartaküs önderliğinde Roma halkı despotizme karşı baş kaldırdı. Despotlar, Spartaküs ve halkı; Spartaküs ve halkta despotları terörist ilan etti. Tarih bu konuda kesin hükmünü verdi. Spartaküs, bugün dünya halkları tarafından saygıyla anılan bir özgürlük sembolüdür.

Galile'yi katledenlerin tüm çabalarına rağmen nasıl dünyanın dönmemesini engelleyemedilerse, Türk, Acem ve Arap barbarlarının tüm çabasında boşa çıkacaktır. Ufukta görünen Tek, bölünmez, Bağımsız Demokratik Kürdistan da doğacaktır. Dönemin Dehakları beni teröristlikle ilan etmekle bunu engelleyemeyecekler!

Güney Afrika şirin mi şirin,

zengin mi zengin bir ülke. Halkı zenci. Yani kara derili. Beyaz barbarlar tarafından aşağılık (!) olarak nitelendi. Davetsiz misafirler tarafından işgal edildi. Halkın eline incil verildi, ellerindeki toprak alındı. Toprakla beraber tüm insani doğal hakları da alındı. Koyu bir ırkçılık egemen kılındı. Halka her türlü barbarlık edildi. Güney Afrika halkı, bu insanca olmayan yaşama artık dayanamaz oldu. Nelson MANDELA ve arkadaşları önderliğinde beyaz ırkçı rejime baş kaldırdı. İrkçı rejim uygulayıcıları başta olmak üzere tüm dünya gericileri MANDELA ve arkadaşlarını terörist ilan etti. MANDELA yakalandı. 28 yıl cezaevinde bırakıldı. Gazetelerin yazdığına göre Mandela'nın yakalanması ve cezalandırılmasında CIA'nın rolü büyük oldu. Ama olsun bundan ne çıkar. Ne Güney Afrika halkı yıldı, nede MANDELA! Güney Afrika halkının mücadelesi, dünya kamuoyunun baskısı sonucu beyaz ırkçı rejim MANDELA'yı sebest bırakmak zorunda kaldı, Mandela, karaderili insanın olduğu gibi tüm insanlığın gururu oldu. O, bir kartal gibi bugün tüm heybetiyle dünya gericilerine şu mesajı veriyor: Artık suç işlemekten vazgeçin! Ezilen dünya halklarına da: Özgürlük uğruna savaşanlar ölümsüzdür.

Güney Afrika halkının şanlı zaferini kendi zaferimiz olarak görüyoruz. Dünya gericileri bugün, nasıl MANDELA'yı şanına layık bir şekilde ağırladılarsa; bugün terörist olarak niteledikleri Kürdistan ulusal kurtuluşçularını da bugün şanlarına layık ağırlayacaklardır, daha doğrusu ağırlamak zorunda kalacaklardır!

Son bir örnek daha! Barbar Saddam Hüseyin'in Irak'ı Kuveyt'i işgal etti. Tüm demeyeyim, ama çoğu devlet bu işgali kınadı. Bugün Hitler'le adı birlikte anılan Saddam katilinin Kuveyt'in ulusal egemenlik hakkını gasp etmesine tüm dünya karşı çıkıyor. Saddam katili, Kuveyt'in eski yönetimini gayrimuşru ilan etti. Eski hükümeti terörist ilan etti. Eski Kuveyt hükü-

meti de Saddam'ı. Görüleceği gibi "terörist" kavramı izafi bir kavramdır. Birileri birilerini terörist ilan etti diye kimse terörist olmaz. Bu olay somutunda bana göre her iki yönetimde teröristtir. Her iki hükümette çağ dışıdır. İnsanlık dışı yönetimlerdir. Her iki hükümetinde eli başta Kürdistan halkı olmak üzere Ortadoğu halklarının kanıyla yıkanmıştır.

Evet Saddam Hüseyin ve Irak'ı! Kimdir bu cani! Kimdir bu barbar katil! Ne yapmıştır? Ne yapmaya çalışıyor? Bu sorulara cevap cilt cilt kitapları dolduracak kadar uzundur. Bu dilekçemde bunu uzun uzun anlatmam mümkün değil. Ama mahkeme aşamasında eğer mümkün olursa Saddam'ı ve Saddam'ı Saddam yapan Rus ve batılı emperyalist güçlerin niteliğini sergileyeceğim.

Kürdistan halkının yeminli düşmanı, insan müsveddesi, insanlığın utancı Saddam'ı her türlü kimyasal, biyolojik bombalarla, hertürlü askeri teçhizatla donatanlar Rusya ve Batılı emperyalist güçlerdir. Saddam bugün sağına bakıyor kimyasal bomba var, soluna bakıyor biyolojik bomba var. Önüne, arkasına bakıyor çağın en modern savaş araçları var. Çocuk eline verilen oyuncaklarla oynar. Ruh hastası, deli, manyak Saddam'ın eline silah veren Rus ve Batılı emperyalist güçler zannettikleri bu silahları yalnız Kürdistan halkına karşı kullanacak. Bir gün bu silahların kendilerine de döneceğini hesaplayamadılar. Onbinlerce Kürdistanlı Rus ve Batılı silahıyla Saddam tarafından katledilirken kimsenin kılı kıpırdamadı. Herkes alkış tuttu. Çünkü Rus ve Batılı emperyalist güçlerin çıkarı onu gerektiriyordu. Onlara göre Kürtler teröristtir. İslah edilmelidir. Hatta ve hatta onlara göre Kürtler, tarihte yok edilmesi gereken bir toplumdur. Bu toplum yok edilmeliydi (!) Kürtlersiz bir Kürdistan hedefleriydi. Geçi bunu başaramadılar, ama onbinlerce insanımızın alçakça, kallesce öldürülmesine, sakat bırakılmasına ve yurtlarından sürülmesine neden ol-

dular. Bu insanlık dışı uygulama karşısında bıyık altından gülenlerin bugün Saddam'a Hitler demeye hakları yoktur. Bu hak Kürt halkının- dır. Saddam Kuveyt'i işgal etti diye, petrol elden gitti diye, topyekün ayağa kalkan dünya emperyalist güçleri, Saddam, Kürdistan halkını katlederken,

Kürdistan "Guernica"sı, "Hiroşima"sı HALEPÇE vahşetini yaratırken, insanlık suçunu işlerken neredeydiler? İnsanlıklarını bugün mü hatırladılar? Sanmıyorum! Hatırlanan insanlıkları değil, ellerinin altından kaymaya başlayan çıkarlarıdır. Bunca çıkarılan gürültü çıkarları içindir. Yoksa Kuveyt'in ulusal egemenliğinin Saddam tarafından gaspedilmesi değil, Ezilen ulusların ulusal egemenliklerinin tecavüzleri ne zamandan beri ulusların egemenlik haklarının avukatlığına soyundular. Elbette bunun için değildir. Eğer bu olsaydı, aynı şekilde Saddam barbarının Kürt halkının ulusal egemenliğini gasp etmesine de karşı çıkmış olurlardı? Bu bir yana Halepçe olayı Birleşmiş Milletlere geldiğinde tüm dünya gericiliğinin elbirliğince olayı nasıl hasıraltı ettikleri bilinmiyor değil.

Dünya emperyalistlerinin ulusal egemenliğimize saygı duyması bir yana DİYOJEN'in deyişiyle: "Gölge etmesinler, başka ihsan istemeyiz!" Topyekün dünya gericiliği Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında müttefiklerdir. Saddam vampirinin boğazına kadar silahlandırdular. Saddam vampirinin eline öyle korkunç silahlar verildiği, bugün bu silahları verenlerde korkusunu gizleyemiyor. Kendi kendine gelin güvey olan, Kürtlerin hamisi kesilen, "Kürt Sorunu"nu bilinen emperyalist çözüm biçimleriyle çözmeye çalışan Fransız Leydisinin bay eşi Mitterand, Saddam'a verdikleri silahlar karşısında korkusunu şöyle ifade etmektedir: "Korkumuz Saddam'a verdiğimiz silahları bize karşı kullanacağıdır." Evet bay Mitterand'ı bu kadar korkutan Saddam'ın eline verilen bu korkunç silahlar ne biçim silahlardır? Bu silahlar Saddam vampirine

niye verildi? Kime karşı kullanılması için verildi? Bu elbette emekçi Arap halkına ve özellikle mazlum Kürt halkına karşı kullanılması için Saddam vampirine verildi. Saddam vampiri bu korkunç derecedeki silahları Kürtlere karşı yeterince kullandı. Onbinlerce insanımızı - çocuk, ihtiyar, kadın, hasta demeden- katletti. Hatta ve hatta bitki ve hayvanları yok etti. Kürdistan viraneye çevrildi. Sağ kalmayı başaranlarsa Arap çöllerinde tel örgülü esir kamplarında yaşamaya mecbur kalındı. Bu herkes tarafından biliniyor. Kana doymak bilmiyen Saddam vampiri bu insanlık dışı uygulamanın baş sorumlusuysa Saddam'a tam destek sağlayan tüm dünya gericiliği de bu suçun ortaklarıdır. Kürdistan halkını katletmek için dün alabildiğine Saddam vampirini silahlandıran gerici emperyalist çevreler, Saddam bugün Kuveyt'i işgal etti, petrol elden gitti diye haçlı seferini başlattı. Dünya gericiliği Saddam vampirini dün destekliyor, bugün onun karşısında dize gelmişlerdir. Saddam Arap petrolünde egemen olmak istiyor. Emperyalist güçlerin açık bahçesi Kuveyt elden gidiyor. Emperyalist çevreleri yerlerinde hop oturup hop kaldıranda budur. Emperyalistler, kucaklarında besledikleri yılanın ihanetine ugramışlardır. Hep Kürdistan halkı ugrayacak değil ya!

Saddam vampirini askeri olarak silahlandıran ülkelerden biride hiç şüphesiz İsviçre'dir. Şu anda aklımda olmayan, ama Saddam faşistine kimyasal silah satan birçok İsviçre firması var. Bu firmaların devlet ve hükümetten habersiz Saddam vampirine kimyasal silah sattığı iddia edilemez. Ayrıca bu ticarettir, ne bilelim Saddam bu silahları Kürtlere karşı kullanacak gibi komik bir iddiada da bulunamaz. Saddam'ın Arap ırkçısı olduğu, manyak, deli, insanlık düşmanı bir kişiliği olduğu bilinmiyor değil. Saddam'a kimyasal silah verenler, şunu çok iyi biliyorlardı. Bu silahlar Kürt halkına karşı kullanılacak. Bu bilinmeyen bir şey değil. Saddam bu silahları alırken, bunları biri-

lerine karşı kullanmak için aldığını verenler bilmiyor olamaz. Saddam, aldığı silahları karşı kullanmayıta pişirip yiyecek değildi ya! İsviçre devletide diğer emperyalist güçler gibi anti-kürt politikanın desteklemesidir. Şu an karşılaştığım haksızlığın nenedide bu politikanın sonucu ve bir halkasıdır. İsviçre devletinin anti-Kürt politikasını Kürdistanlı bir yurtsever, bir devrimci olarak kınıyorum.

Evet, Kürtler dünyada haksızlığa uğrayan ulusların içinde özel bir yer tutmaktadır. İncil'in cennet olarak tanımladığı Kürdistan bugün dünya barbarları tarafından viraneye dönüştürmeye çalışılmaktadır. Kimi bunun uygulayıcısı, kimi destekleyicisi, kimiside görmez, işitmez, söylemez tavrıyla bu suça iştirak etmektedir. Çünkü Kürdistan'da bir insanlık suçu işlenmektedir. Katledenler belli, katledilenler belli. Kürdistan halkı katliamlara, Kürdistan istila ve işgallere yabancı değil. Kürdistan'dan kimler gelip kimler geçmediki, Kürdistan halkını kimler katletmediki! Asur'undan Pers'ine, Romalılarından Bizans'ına, Moğol'undan Osmanlı'sına, Fransız'ından İngiliz'ine, Türk, Acem ve Arap'ına kadar sayısız güçlerin istila, işgal ve katliamlarına uğradı ve uğramaya devam etmektedir. Ama hiç kimsede Kürt toplumunu katletmekle bitiremedi. Kürdistan halkını politik olarak kazanamadı. Egemenlikleri elinden alındı, ama daima onların direnişiyle karşılaştı. Bu direniş Kürdistan toplumunun karakteri oldu. Bu direniş bugünde sürmektedir. Ve sürmeye devam edecektir, ki, şimdiye kadar ülkemizde çekip götürülen maddi değerlerin karşılığı bugünün değeri üzerinde faiziyle alınincaya kadar; ve de barbarların Kürdistan halkına karşı işledikleri insanlık suçunu itiraf edip tarih önünde Kürdistan halkından özür dilemeye kadar sürecektir. Tarih bunu kanıtlayacak, insanlık bunun ta-nığı olacaktır!

Evet dünya gericiliğinin ittifakla karşı çıktığı; onları tarihte yok etmek için elbirliğince yol ve yöntem

ürettiği; ve bunu uygulama alanına konulduğu bu Kürtler kimdir? Tüm dünya gericiliğinin şimşeklerini niye üstüne çekmişler? Bu ihanete uğrayacak kadar ne suç işlemişlerdir? Ne istiyor bu insanlar? Bu sorular uzatılabilir ve ciltleri dolduracak kadarda bunun cevabı var. Bu sorun böylesi bir dilekçenin kapsamını aşar. Bu konuyu mahkeme aşamasında gerek gördüğümde geniş olarak açıklarım. Ama şu an karşı karşıya olduğum komplo ile ilişkili olduğu içindirki, kısada olsa bir örnekle açıklamak istiyorum.

Tüm dünya basın ve yayın haber bültenlerine geçen sömürgeci Türk devletinin Başbakanı Yıldırım AKBULUT'un bundan tahminen 20 gün önce yaptığı bir açık hava toplantısında şunları söylüyordu:

"Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşayan herkes Türktür. Türk olmak mecburiyetindedir."

Evet bunu söyleyen sıradan bir insan değil. Türkiye Cumhuriyeti'nin şu anki Başbakanı Yıldırım AKBULUT'tur.

Herkes bilirki, Türkiye'de yalnız Türkler yaşamıyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin şu anki sınırları içinde 15 milyon nüfusuyla Kürt ulusu da yaşıyor. Bunun yanı sıra Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde Ermeniler, Rumlar, Araplar, Abazalar, Gürcüler vs. azınlık milliyetlerde yaşar. Bunların dışında tüm dünya milletlerine mensup insanlarda ya-

şar. Şu an Türkiye'de yaşayanlar arasında İsviçre vatandaşları da var. Şimdi bunların tümü Türk mü oluyor? Bunlar bugün Türkiye'de yaşıyor diye Türk olmak mecburiyetindedirler mi? Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Yıldırım AKBULUT'a göre öyle. Yıldırım AKBULUT, bir put kırmıştır. Ama bu putu kafasında kırmıştır. AKBULUT'un başında kırdığı put Türk devletinin resmi görüşüdür. Türk devlet resmi ideolojisi budur!

Şimdi düşünmek lazım. İsviçre Bundesrat'ı Arnold KOLLER, bir kürsüye çıkıp halka "İsviçre sınırları içinde yaşayan herkes Alman'dır. Alman olmak mecburiyetindedir." derse İsviçre halkı ne der? Sınırım İsviçre halkı, "Bizim Bundesrat'ımız kafayı üşüttü!" diyecektir.

Ama biz karşılaşıyoruz. Her gün yüzyüze olduğumuz bir durumdur bu. Çünkü bugün Türk devletini idare edenler ırkçıdır, kafatasçıdır. Faşisttirler, faşistlerin mantığı işte bu kadar işler. Türk devletini idare edenlerin kafası üşütüktür. Türk devlet sistemi faşizmdir. Faşizmin mantığı yoktur. İdarecileri istediğini söyler, istediklerini yaparlar. Ve buna karşı gelenlerde işkencelerden geçerler. Yaşamları boyunca cezaevlerinde çürütülürler. Terörist olarak damgalanırlar. Ve bu mevcut düzenin korunması adına yapılır. Demokrasiymiş, insan haklarıymış Türk devlet düzeninde

yeri yoktur.

İşte ben bu politikanın hedefiyim. Türk devlet düzeni mantığını red ettiğim için; Türk olmadığımı, Kürt olduğumu söylediğim için; Bağımsız, Birleşik, Demokratik bir Kürdistan için savaştığım için; Türk devlet düzeninin demokratik olmadığı, anti-demokratik faşist sömürgeci terörist bir devlet olduğunu söylediğim için Türk devleti ve hükümeti tarafından "terörist" olarak suçlanıyorum. Ve Bern polisi de beni böylesi bir devletin iddiaları sonucu tutukluyor. Bunu İsviçre demokrasisiyle, yerleşmiş insan hakları ile nasıl bağdaştırabiliyor, bunu anlamak güç.

Sonuç olarak şunu söylemek istiyorum: Türk devletinin suç ortağı olunmak istenmiyorsa hemen sebest bırakılmalıyım. Şu ana kadar ki uğradığım maddi ve manevi kayıplarına karşıda beni ikna edecek bir gerekçe bulunmalıdır.

Daha fazla haksızlığa uğramamam için özgürlüğümü istiyorum!

İçerde Kaldığım Hergün Faşist-Sömürgeci Türk Devlet Sistemine Verilmiş Bir Primdir!

Özgürlüğüm ise Demokrasinin, İnsan Haklarının Zaferidir!

Kahrolsun Dünya Gericiliği!

Kahrolsun Barabar Türk Sömürgeciligi!

Yaşasın Halkların Eşitliği, Kardeşliği!

Yaşasın Tek, Bölünmez, Bağımsız, Demokratik Kürdistan!

KÜRDİSTAN SORUNU VE TBKP'NİN YENİ AÇILIMI

(Geçen sayının devamı)

KÜRT SORUNUNU GÜNDEME GETİREN N E D İ R ?

Sorusunu soran Şeref Yıldız, sorunun gündemleşmesini ve uluslararası ilginin nedenini ise 20 milyon insan'ın "insan hakları" sorununu neden olarak gösteriyor. Günümüzde insan haklarına artan önemi dikkate alarak ilginin nedenini açıklıyor. Uluslararası ilginin nedenini 70 yıl önceki em-

peryalist müdahale olarak açıklamanın mümkün olmadığını belirtiyor. Elbette Kürdistan'da "insan hakları" sorunu var. Hiçbir ülkede çignenmediği boyutta Kürdistan'da insan hakları çigneniyor. Ama revizyonist reformcuların kastettiği bu değil. Kürt sorununu gündeme getiren nedenin uluslararası "insan hakları"na duyulan ilgiyle açıklamasıdır. "İnsan hakları sorunu sosyal sistem farkı tanımadan, daha fazla

demokrasi isteyen dünyamızın gündeminde bugün daha çok ağırlık kazanıyor" (23) diyen Şeref Yıldız, burada, birincisi, emperyalistleri insan haklarının ve özgürlüklerinin savunucusu olarak gösteriyor. Emperyalistler ne zaman insan hakları ve özgürlüklerinin savunucusu oldular? Emperyalizmin temel ekonomik yasası azami kar yasasıdır. Bunun için emperyalizmin yapmayacağı şey yoktur. İşlemeyeceği çinayet yoktur. Bugün bütün bunlar acili sonuçlarıyla ortada dururken, emperyalizmi insan hakları savunucusu göstermek olsa olsa, emperyalizmin isbirlikçilerinin isi olabilir.

Savaş çıkararak milyonları katleden, kimyasal silahlarla onbinlerce insanı genc, yasli, çocuk, kadın ayrımı yapmadan soykırıma giren, dünyadaki yaşamı kaç kez ortadan kaldıracak nükleer silahlanma potansiyeli yaratan emperyalistler değil midir? Kâr uğruna doğal çevreyi tahrip ederek insan yaşamını karanlıklara boğarak belirsizliğe iten, ezilen halkların iradelerini hiçe sayarak işgal ve darbe düzenleyen, yüzbinlerce insanı zindanlara tıkarak işkenceye tabi tutan vb. uygulamalara başvuranlar kimlerdir. Bunlar emperyalizmden bağımsız mıdır? Kürdistan'ın parçalanmış bir sömürge olması ve yüz yıllık ulusal kurtuluş mücadelesinin kanla bastırılması, sömürgeci boyunduruğun egemen kalmasında emperyalistlerin desteği ve çabasıyla gerçekleşmemiş midir?

İkincisi, Kürdistan sorununun güncelleşmesinde Kürdistan'daki mücadeleyi görmezlikten geliyor ve Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesinden tek kelime bahsetmiyor. Güney ve Doğu Kürdistan'da yıllardır süren silahlı mücadele ve yaşanan Halepçe katliamlarının hiç bir etkisi yok mudur? Yüzbinlerce mültecinin, yerinden yurdundan edilen bir halkın dramı yok mudur? 1984'ten beri Kuzey Kürdistan'da PKK'nin inatla çan bedeli sürdürdüğü silahlı mücadele olmasaydı bırak TC devletinin gündemini işgal etmesi, tövbekarlar acaba tek bir kelime olsa Kürt sorunundan bahsetecekler miydi? Geçmişte bahsetmemeleri sorumuzun açık yanıtıdır. Bu mücadele sonucu TBKP Kürt sorunundan bahsetmek zorunda kalmıştır. İlk girişte TKP'nin geçmişten günümüze gelirken soruna nasıl baktıklarını açıkladık. 70 yıl sonra ancak Kürtlerin varlığını kabul etmiştir.

TBKP'lilerin yarasının nerede olduğu sanırız daha iyi anlaşılıyor. Ortada bir artniyet varmış gibi TC devletine karşı şunu söylemektedir. "Ayrıca artniyetlilerin eylemlerini sonuçsuz bırakmanın yolu, insan haklarına saygılı demokratik rejime geçiştir" diyerek TC devletine iyi niyetlerini ifade ediyor ve yol gösteriyor.

TBKP'NİN HEDEFİ, TC'NİN BİRLİĞİNİ VE 'BÖLÜNMEZ BÜTÜNLÜĞÜ'NÜ KORUMAKTIR

Şeref Yıldız TC'nin birliğini savunuyor. Bunun anlamı nedir? Bu Kürt ulusunun kaderini tayin hakkının reddidir. Şeref Yıldız bu amacını açıkça ifade ediyor:

"Türkiye Cumhuriyeti'nin birliğine gelince: soruna sağduyulu yaklaşan herkesin, Türk ve Kürt halkının birliğinden yana bir tutum benimseyeceği kanısındayım. Kendim, iki halkın birliğinden yanayım. Bu birliği Türk ve Kürt halkının çıkarlarının gereği olarak görüyorum. Bugün doğru ve gerekli, aynı zamanda da mümkün olan, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde (abc) Türk ve Kürt halkının gönüllü birliğidir" (24)

Şeref Yıldız, önce Türkiye Cumhuriyeti birliğini, --ki bu zoraki bir birliktir, Kürdistan'ın ilhaki üzerine gerçekleştirilmiştir-- halkların gönüllü birliği gibi sunuyor. TC sınırlarını dokunulmaz kutsallıkta görerek sorunu çözüyor. Çözümü Misak-i Milli sınırları içinde görüyor. Sömürgeçiliğin temellerine dokunmaksızın TC'nin birliğine zarar gelmeksizin soruna çözüm yolları arıyor. İki yüzlü burjuva demokrasisini sorunun çözümü olarak görüyor. TC'nin birliğini korumayı herşeyin üstünde tutan Şeref Yıldız, şöyle diyor: "Türkiye Cumhuriyeti'nin birliğini korumanın ilk koşulu bölgedeki olağanüstü duruma son vermeyi ve baskı politikasını terketmeyi gerekli kılıyor... Bugünkü baskı politikası, Türkiye Cumhuriyeti'nin birliğinin korunmasına hizmet etmiyor." (25)

Kısacası, yegane amaç, revizyonist reformcuların ulusal andı TC'nin birliğini korumaktır. Bunun için TC'ye önerdikleri, baskı politikasıyla bu birliği koruyamazsın oluyor. TBKP papaz rolünü oynuyor, yumuşak eldiven giyiyor. Şahinlerin yanında papaza da yer verilmeli, sömürgeci misyonerlerin iki görevi vardır. Şiddeti uygulayan şahinler olduğuna göre TBKP'de ikna yöntemini uyguluyor.

Amac TC'nin birliği ve bütünlüğünü korumak şeklinde belirlenince, bütün tahliller ve "çözüm"

yolları buna hizmet eder. Şu anda Kürdistan'daki yangını söndürmek, tehlikeye düşen Türkiye Cumhuriyeti'nin birliğini sağlamak, bütünlüğünü korumak TC devletinin bozulan istikrarını ihya etmek, eski düzenin temellerine dokunmadan iyileştirmek, ömrünü uzatmak için yama vurmak reformcu anlayışı peşinden gelir. **TBKP'NİN KÜRT SORUNUNA İLİŞKİN PROGRAMI DEVRİMCİ DEĞİL REFORMCUDUR.** "Geçmişte soruna kayıtsız kaldıklarını, (siz bunu sosyal şövenizmin kayıtsızlığı olarak okuyun-b) Kürt sorununu devrim sorasına ertelediklerini" söyleyen tövbekarlar, şimdi sorunu güncelliğiyle ele alarak "çözüyorlar" (!) sorunu devrimin bir sorunu, proletarya devrimi genel sorununun bir parçası olarak hiç bir zaman görmeyen TKP'liler, geçmişte böyle bir yaklaşım içindelermiş gibi şimdi:

"Program, birincisi bu yaklaşımdan uzaklaşarak Kürt sorununun çözümünün kapitalizm koşullarında olanaklı politik bir sorun olduğunu belirleyerek; ikincisi demokratikleşmenin bir etkeni ve sonucu olarak; üçüncüsü, "Kürt halkının iradesine dayanmanın, onun iradesini temel almanın gerektiğine" vurgu yaparak; dördüncüsü, bu konuda "Kürt ve Türk ulusal güçlerinin" mutabakatını gerekli gördüğünü belirterek; beşincisi, sorunun ancak demokratik yoldan ve "barışçı" bir yöntemle çözülebileceğine dikkat çekerek, yeni bir anlayış getirmektedir." (26)

Mevcut devlet sınırlarıyla ve yasalarıyla kendini sınırlayan TBKP, Kürdistan devriminin ayak seslerinden ürkererek kapıldığı korkuyla, devrimi reforme etme, kesintiye uğratma, burjuva demokrasisi, ile sınırlama çabasına giriyor. Bir taraftan TC sömürgecilerini düzenin ömrünü uzatmak amacıyla reformlara ikna etmeye çalışıyor; diğer taraftan devrimci güçleri devrimden vazgeçime çabasına giriyor. Ufkunu iki yüzlü burjuva demokrasisi ile sınırlıyor. "Demokratikleşme"nin gelişmesini kesintiye uğratan militarist güçlerin elinden "bölücülük" propagandasını da bu şekilde alarak devrimci güçleri ikna çabasını sürdürüyor:

"Bu ideolojik silahlı militaristlerin elinden almanın yolu, Kürt halkının politik talep ve önerileriyle yasal platformda yer almasından geçer, O zaman görülecektir ki, Kürt halkının isteği Türkiye'den "toprak" koparmak değil, kendi toprakları üzerinde özgürce yaşamaktır" (27) Diyen yeni açılım yazarları Kürdistan'daki sömürgeciliği kaldırmadan-bu ancak devrimci bir savaşla ortadan kaldırılabilir Türkiye'den toprak koparmadan misak-i Milli sınırlarına dokunulmaksızın Kürdistan halkını "özgür" ediyor (!) Sorunu "birlikte çözme," "birlikte varolma" yolundaki eğilimi güçlendiriyor. Halkların gönüllü karşılıklı eşit şartlardaki birliği adına mevcut toplumsal düzeni değiştirmeksizin zoraki, eşitsiz, sömürgeci ile sömürge halkı arasındaki birliği pekiştiriyor.

"Türkiyenin demokratikleşmesinin önünde büyük bir engel oluşturduğu içindir ki, Kürt sorunu, demokrasinin bir sorunudur ve ancak demokratikleşme yoluyla çözülebilir" (28) Yeni Açılım yazarlarının söskonusu ettikleri "demokratikleşme" kavramı devrimci anlamda devrimle sağlanacak bir demokratikleşme değil "yeni düşünce"nin getirdiği "yeni" anlayışla burjuva demokrasisi çerçevesinde bir demokratikleşmedir. Bu noktaya özellikle dikkat edilmelidir.

Stalin, Ekim 1916 tarihli Kendi Kaerini Tayin Hakkı Tartışmalarının Sonuçları makalesinde Lenin'in "milli meselenin kendi kaderini tayin hakkına ilişkin cananlık noktasının, genel demokratik hareketin tamamlayıcı bir parçası olmaktan çıktığını ve genel proleter, sosyalist devrimi oluşturan bir parça haline geldiğini" bildiriyordu. (29)

Kürt sorunu "demokratikleşme" yani reform yoluyla çözülmelidir, tezini ileride yeniden eleştireceğiz. Yalnız izlemeye devam edelim. TBKP'lilerin bu çabaları da yukarıda açıkladığımız amacına hizmet ediyor. "Demokratikleşme" ile beraber Kürdistan'daki ekonomik potansiyelleri daha iyi kullanmayı da öneriyorlar.

Kürdistan'ın ekonomik olarak geri bırakılmasını açıklarken bunun Türkiye ekonomisinin gelişme sürecini de olumsuz yönde etkilediğini ekonomik potansiyellerinin "akılcı" kullanılmayıp "har vurup harman savrulmakta" olduğunu söyleyerek, sömürgecilere Kürdistan'ı daha iyi sömürmelerinin yolunu gösteriyor. Bu, devrimcilerin görevi olamaz. Bu görev, düzen savunucularının görevidir. Devrimcilerin bu toplumsal düzeni değiştirme, devrimci bir tarzda TC kapitalist devletini yıkmak görevi vardır. Revizyonist reformcular mevcut toplumsal düzeni ihya etmek görevini önüne koyduklarından, Kürdistan'da da sömürgeci bir misyonerle es pozisyonda görünüyorlar.

Kürdistan sorunu ile ilgili TBKP programında yeralan, Kürt ulusal güçlerinin iradesini nasıl hesaba katıyorlar? 26 Mart Diyarbakır Belediye Başkanlığı seçim sonuçlarını, Yeşilyurt olayını değerlendiren Yeni Açılım yazarı (her ne kadar gerillanın mücadelesini görmezlikten gelse de asıl korkusu silahlı mücadeledir) "Kürt halkının iradesini" tanımak zorunda kalıyor, Kürdistan devrimi karşısında duyulan korku TBKP'lileri "Kürt ve Türk ulusal güçlerinin mutabakatı"na götürüyor. Böylece Kürdistan'da işbirlikçi, liberal reformcu çevrelerle "Türk ulusal güçleri"nin "birlik"ten yana eğilimini güçlendirerek besliyor. Başta TKSP olmak üzere Teverger denilen reformcu güçleri, reformcu, burjuva, küçük burjuva kürt "aydın" çevreleriyle uzlaşma sağlayarak, Kürdistan halkının devrimini boğmaya, bağımsızlık ve özgürlüğünün önüne set çekmeye, Kürdistan halkının iradesi üzerine denetim kurmaya çalışıyor.

"Program, soruna adil, demokratik, barışçı çözüm önermektedir. Bizce bu... tek çözüm yoludur. Adil, demokratik, barışçı çözüm Kürt halkının özgür demokratik katılımına dayanan, uluslararası deneylerden yararlanan şiddetsiz politik yolla (abc) olanaklı olacaktır.

"İşte" "yeni düşünce"nin "yeni insani değerler sistemine uygun tek çözüm yolu"(!) budur. (30)

E. Sezgin, V. Ucun TBKP

programında yeralan: "Böyle bir çözüme ancak Amerikan emperyalizmine militarizme ve şövenizme karşı olan Türk ve Kürt ulusal güçlerinin ortak bir anlayışa varması ve güçlerini birleştirmesiyle ulaşılabilir" (TBKP programı s. 82) anlayışını "sorunun çözümünde yer alabilecek toplumsal güçleri daraltan bir anlayış" olarak görüyorlar. (31)

TBKP programı hazırlandığı zaman Sovyetler ve Doğu Avrupa'daki bugünkü gelişmeler olmamıştı. Sovyetlerin her dediğini düşünmeden onaylayan, onun global politikalarını Türkiye'ye uyarlayan TBKP, Sovyetler ile ABD arasındaki uzlaşmaya ve diğer bir çok ülke içindeki sosyal ve politik gelişmeye bağlı olarak kendi programını "yenileme"yi düşünüyor. Yeni Açılım yazarları bu yenilikleri gündeme getiriyorlar. Sovyetler ve Doğu Avrupa ülkeleri batılı emperyalistlerle "karşılıklı bağımlı bir dünya" teziyle bütünleşmeye gidiyorlar. TBKP de antiemperyalist olmayı ortadan kaldırıyor. Kürdistan sorununa bakışı da bu perspektif ışığında oluyor. Amerikan emperyalizmine, militarizme ve şövenizme karşı Türk ve Kürt ulusal güçlerinin ortak anlayışa varmasını dahi dar bulan Yeni Açılım yazarları sorunun daha "geniş bir perspektif"le çözüyorlar (!) ABD emperyalizmine karşı tavır almayı ortadan kaldırarak perspektifi genişletiyorlar. TBKP programında yeralan "Türk ulusal güçleri"le kastedilen kesim kimlerdir? Burada sadece Türkiye Proletaryası ve emekçi halk kitleleri kastedilmiyor. Bunun içinde Türk burjuvazisi de var. "Türk ulusal güçleri" Kürt ulusunun kaderini tayin edecekler (!) işte mantık. Kaderini tayin hakkı her ezilen ulusun kendi tasarrufundadır. Sözde dahi olsa TBKP'li sosyal şovenler buna karşı çıkıyorlar.

TBKP revizyonist reformcuları, antiemperyalist olmayan toplumsal politik çevrelerini, Kürt ulusunun kaderini tayin etmede söz sahibi olarak ele alıyor. Böylece, ulusal sorunda sınıfsal bakış açısını bir tarafa bırakalım, ulusal sorunu sınıf bileşeninden koparmakla kalmıyor, daha ileri gidiyor, Türk ulusal

güçlerinin Kürt sorunundaki çözüm anlayışına ortak ettiği gibi, "bütün bileşenlerin Amerikan emperyalizmine karşı olmaları gerekmiyor" ibaresini ekliyor. Böylece emperyalizme karşı olmayan politik çevreleri Kürt sorunun çözümünde söz sahibi olarak görüyor. Sorunun çözümünde yeralacak toplumsal güçleri geniş tutan Yeni Açılım yazarlarına sormak gerekiyor, Kürdistan sorununun çözümü önündeki engeller kimlerdir? Sorundan ne anlıyorlar? Hedef olarak önüne koydukları çözüm nedir? Cevabını Yeni Açılım'dan aktarıyoruz:

"Nasıl ki insan hak ve özgürlüklerini çağdaş içeriğiyle savunmak antiemperyalist olmayı gerektirmiyorsa, Kürt dili ve kültürü üstündeki yasağın kalkmasını, Kürtlerin medeni haklarını özgürce kullanmalarını savunmak ve bu mücadeleye katkıda bulunmak da antiemperyalist olmayı gerektirmez." (32)

Burjuvazinin humanist anlayışına göre yasalar önünde bütün insanlar eşittir ama, bu soyut ilke, pratikte bazılarının "daha eşit" olduğunun yani eşitsizliği getirir. Burjuvaziye göre bütün uluslar kaderini tayin etmelidir, soyut ilkesi vardır. Bu, pratikte ezen ve ezilen ulus, yani efendi ve köle ulus eşitsizliğini getirir. Yeni Açılım yazarları, teoride bile, Kürt ulusunun haklarını diğer uluslarla eşit görmüyorlar. Kürt ulusal sorununu ayrı devlet kurma hakkıyla değil, "dili ve kültürü üzerindeki yasağın kalkması"yla ve insan haklarını da bu çerçeve ile sınırlıyorlar. Geride Türk sömürgeci güçleri ve emperyalistleri, sosyal emperyalistleri ikna ederek barışçıl yollarla çözmek k a l l y o r

K Ü R D İ S T A N S O R U N U N U N T A H L İ L İ Y A N L I Ş , P O L İ T İ K A S I K A P İ - T A L İ Z M L E S İ N İ R L İ R E F O R - M İ Z M D İ R

Kürdistan sorununu tahlil ederken TBKP'lilerin "Kürdistan sömürge değildir" tezini yukarıda eleştirdik. Konunun bağlantısı içinde, sorunu tahlil ve çözüm önerilerine değindik. Ancak TBKP'lilerin söyledikleri bununla sınırlı değil. TBKP'nin Kürdistan sorunu ile ilgili politikasını irdelemeye devam edelim.

Kürt ulusunun dört devlet arasında parçalandığını belirten S. Talay, tek "özyurt"tan bahsetmelerini tarihsel gerçeklikle ilişkili buluyor ve Kürt sorununu Ortadoğu çapında bir sorun olarak değerlendirmekle olumlu bir adım atmış gibi görünmesine rağmen, peşinden: "Ne ki, bunun kadar parçalanmışlık da bir gerçektir ve esasen sorunun bugünkü karakteristik özelliği de, bu parça halidir. Bu da her parçanın durumunu özgünlendirip farklılaşmakta, kimi bölgesel ve uluslararası gerçeklerin de etkisiyle buna uygun çözümler dayatmaktadır." (33) diyerek olumlu görüntüyü silip atmaktadır. Bir ulusun kaderini tayin hakkı, ayrı bir devlet kurma hakkı olduğu gibi, ulusal birliğini sağlama hakkıdır da. Nasıl ki uluslaşmanın ilk çağlarında yerel feodal beylerin hakimiyetine son verilerek ulusal birlik sağlanıyorsa, dört sömürgeci devlet tarafından emperyalistlerin desteğinde parçalanan Kürt ulusunun ulusal kurtuluş mücadelesi de aynı zamanda ulusal birliğini hedefler. Yeni Açılım yazarları soruna Kürdistan halkı ve çıkarları açısından bakmıyor; sömürgeci devletlerin konumundan ve bakış açısıyla düşünüyor. Mevcut statükoyu değişmez mutlaklıkta görerek, statükoyu dondurarak çözüm arıyor.

TBKP'liler kendilerini henüz marksist, komünist olarak niteliyorlar. Yakında bu görüntüden kendilerini kurtaracakları kesin. Burada liberal reformcu görüşleri marksist görüşlermiş gibi sunuyorlar. Bunu yaparken Marksizmi-Leninizmi tahrip ediyorlar. Ulusal soruna proleter devrim sorununun bir parçası olarak değil, kapitalizmin çerçevesinde çözüm arıyorlar. Revizyonizmin ihaneti ile ortaya çıkan Doğu Avrupa ve Sovyetlerdeki ulusal sorunun yeniden boy vermesini sosyalizmin çözümsüzlüğü olarak ortaya koyuyorlar. Revizyonizmin bu açmazını da sosyalizme malederek yeniden yapılanma, demokrasi ve açıklık politikasının vazgeçilmez zorunlu bir gerekçesi haline getiriyorlar. Prestroyka ve Glasnost politikasıyla ulusal sorunun çözülemeyeceğini ve daha da büyüyeceğini belirtip geçelim. O ayrı bir konu olarak bu yazının kapsamının dışında fakat çağımızda ulusal sorunu

dünya proleter devriminin bir bileşeni, onun tamamlayıcı bir parçası, yedek gücü olarak değil, kapitalist emperyalizmin sömürgeci ağıının sınırlarına hapsedmek, buradan da çok uluslu bir devletin iç sorunu olarak ele alıp o devletin sınırları ve sömürgeci düzeni içine hapsederek çözüm aramaya kalkışmak boş bir hayal, bir aldatmaca olduğu gibi bunun ne M-L ile ne bugünümüzdeki olgularla ilişkisi olabilir. Olsa olsa liberal reformcu bir çözümdür.

S. Talay'dan Aktarıyoruz: "Sonra ulusal sorunların çözümünü sözkonusu örneklere karşın (devrimle ulusal sorunun çözen ülkeler-b) devrim ve sosyalizme bağlamak, onu sosyal kutuluşla bir bütün olarak ele almak genel geçer bir kural haline getirilemez. Bu, dün de böyleydi, hele hele bugün tamamen böyledir."

"Kapitalizmin ulusal baskısız yapmayacağı, yaşayamayacağını düşünmek bizi hem teorik, hem de pratik olarak kesinlikle çıkmaz bir yola sokacaktır. Ulusal sorunlar kapitalizmin mutlak olarak sosyal karakteriyle değil, ama, kesin olarak onun antidemokratik, gerici politik rejim ve uygulamalarıyla bağlıdır. Bu Türkiye ve Kürt ulusal sorunu için de geçerlidir." Bu teorisine Lenin'den dayanak arıyor. Lenin'in,

"Demokratik programdaki maddelerden birini, örneğin ulusların kaderini tayin hakkı ile ilgili maddeyi emperyalizm koşullarında "gerçekleştirilemez" ya da "hayaldir" gerekçesiyle çıkarmaya kalkışmak daha az hatalı bir tutum olmayacaktır" (34) sözlerinden kalkarak emperyalizm koşullarında devrime yönelmeksizin reformla ulusal sorunu çözüyor.

Lenin'in söyledikleriyle S. Talay'in söyledikleri arasında hiçbir benzerlik yok. Ulusal sorunun içeriği, kapitalizmin evrimi aşamalarında aynı değildir. Ulusal hareket bakımından esasta kapitalizmin iki dönemi arasında kesin ayırım gerektirir. Birinci dönem, feodalizmin tasfiyesi, ulusal birliği ve özgürlüğü getirirken: İkinci dönem, kapitalizmin çöküşünün öngününde olduğundan uluslararası birleşmiş olan sermaye ulusal boyunduruğu getirir, uluslararası entegrasyon

eğilimini güçlendirir. Marksist-leninistler bu genel tarihsel ve somut koşulları hesaba katmadan ulusal programlarını oluşturamazlar.

Lenin, sosyalist devrim ve demokrasi uğruna mücadeleyi ele alır. Sosyalist devrim, tek bir hareket, bir muharebe, bir cephe değil, bütün bir çağ, yaşamın bütün alanlarında bir muharebeler dizisi olarak burjuvazinin mülksüzleşmesiyle sonuçlanabilir. Demokrasi uğruna mücadelenin dikkatleri sosyalist devrimden başka bir alana çekeceği anlamına gelmez, bütün alanlarda tutarlı devrimci bir mücadele yürütmeksizin burjuvazi yenilgiye uğratılamaz. ulusların kaderini tayin hakkını siyasal demokrasinin bir istemi olarak değerlendiren Lenin, "demokrasinin tüm istemleri ancak ismen gerçekleştirilebilir o da çarpılmış bir biçimde ve istisnai durumlarda" (35) söz konusu olabileceğini belirtir. Peşinden sunu söyler:

"... Sömürgelerin derhal bağımsızlığa kavuşturulması istemi de, bir dizi devrimler olmadan, kapitalist düzende "gerçekleştirilebilir" bir şey değildir. Ama bundan çıkan sonuç, sosyal demokrasinin bütün bu istemler için derhal verilmesi gereken en kararlı savaşımdan vazgeçmesi gerektiği sonucu değildir (böyle bir şey, ancak burjuvazinin işine yarar), tam tersine, buradan çıkan sonuç, bu istemlerin, burjuva legalitesinin sınırları aşılarak, bu sınırlar yerlebir edilerek, parlamentoda söylevlerle, sözde kalan protestolarla yetinmeyerek, yığınları kesin eylemlere çekerek, her temel demokratik istem uğruna savaşımlı yoğunlaştırıp, proletaryanın burjuvaziye mülksüzleştiren sosyalist devrim kadar vardırıarak, bu istemlerin, reformist değil, devrimci biçimde formüle edilmesi ve eyleme geçirilmesidir." (36) Lenin'in söyledikleri açık. TBKP'liler görüşlerine dayanak oluşturacak en ufak bir emare bile Lenin'de bulamazlar. Çünkü, Birincisi, ulusal sorunun çözümünde devrim, programın çıkış noktası olmalıdır. Ne Ekim'den önce ne de Ekimden sonra Lenin, reformcu anayasal çözümle ulusal soruna yaklaşmamıştır. Ekimden önce Burjuva demokratik hareke-

tin (devrimle sağlanacak demokratikleşme) , Ekim'den sonra proletarya devriminin bir parçası olarak görmüştür. İkincisi, Lenin makalesinde ayrıntılı olarak söz konusu ettiği İsveç, Norveç örneği savaş öncesi ve elverişli koşullarda, istisnai olarak gündeme geldi. Üçüncüsü, 17 Ekim'den sonra buna benzer olaylar olanaklı değildir. Dördüncüsü, günümüzde İsveç, Norveç örneği istisnadır. Genel kural, devrimci savaş yöntemidir. Beşincisi, Kürdistan ve Türkiye koşullarında ise bunun olanağı yoktur, yani sorunun çözümü reformal değil devrimlidir.

17. ve 18. yüzyıllarda küçük burjuvazinin gerçekleşmeyen ütopyası olan yalnızca UKTH değil, demokratikleşmeyi sağlayacak olan "barışçı " kapitalizmdir. Kautsky ve yandaşları da emperyalizm altında ulusların barışçı birliği ütopyasını yaydı. Şimdi de TBKP Sovyet babalarından öğrendikleri düşüncelerle Kürdistan halkını böyle aldatacağını düşünüyor. Ulusal baskı üzerine kurulmuş bir devletin sınırlarının savunulması marksistlerin tutumu olamaz. Dahası bunun hayallerini yaymak olsa olsa sosyal şövenlerin tavrı olur. Bu da sömürgeci burjuvazinin işini kolaylaştırmaktır.

Lenin'in deyimiyle "rahmetli ekonomizm" kapitalizmin ne ilk döneminde ne de emperyalizm döneminde reformlar ve demokrasi için verilecek savaşımlı birbirine bağlayacağını biliyor. Emperyalizm döneminde demokrasi isteklerinin elde edilemeyeceğine dair ya bir karagaşa ya da emperyalizmi tanıyıp anlama yerine, onu mazur gösterme, hoş gösterme çabasına ustalıkla giriyor.

Türkiye "solu", geçmişte ulusal sorunu, "toplumsal devrim adına yadsımış olan" Prudoncular gibi, ya yadsıyorlardı yada tali bir sorun olarak devrim sonrasına erteliyorlardı. Bugün henüz Türkiye "solu"ndan bir çok çevre böyle bakıyor. TBKP ise devrimden vazgeçtiğini acıkça ifade ettiği için, geçmişteki bu tutumunu acıkça itiraf ediyor. Bugün de TBKP'liler sömürgeciliğin ve emperyalizmin temellerine dokunmuyor, devrimi bir noktası olarak görmüyor, TC'nin sınırlarını dokunulmaz kutsallıkta

görüyor, umut haline getirdiği, uluslararası ilişkilerin demokratikleşeceği, barış içinde bir dünyanın kurulacağını bekleyerek, Kürt sorununu böylesi bir dünyanın kurulacağı güne havale ediyor. Barış içinde "karşılıklı bağımlı ve bütünsel bir dünya" oluştuğuna göre Kürt sorunu da orada çözülecektir. Kan dökmeye, devrim yapmaya ne gerek var. Silahlı mücadeleye ne gerek var. Sorunu "ikna" yoluyla,"yasal" yollardan mücadeleyle karşılıklı oturup çözecekler. Zaten Kürtler vardır denildiğinde herşey kendiliğinden çözülecektir.

İste S. Talay'ın söyledikleri: "Dahası günümüz dünyasında yasamsal problemler haline gelmiş bulunan barış ve silahsızlanma, doğal çevreyi koruma, uluslararası politik ilişkileri, militarizm ve her türlü terör ve siddetten arındırma, demokratikleştirme, her türlü sömürgeciliği dışlayan yeni bir uluslararası ekonomik-düzen kurma, ulusal, bölgesel ve uluslararası sorunları politik yollarla adil çözüme kavuşturma vb. davalarının etküsü, ulusal sorunların bu şekilde çözümünü de içermekte, ya da en azından sorunun bu şekilde çözümünün olanaklarını katbekat artıracaktır". Geriye çözümsüz bırakılmış ulusal sorun kalmayacağını da eklemektedir. (37)

Sanki bütün bu sorunları kapitalizm değil de başka bir sistem yaratmış. Bunları kapitalizmin ürünü, karakteri değilmiş gibi, yasamsal problemler haline gelmiş bulunan silahlanma, çevre kirliliği, terör, sömürü sömürgecilik vb. sorunları "uluslararası ekonomik düzenle" devrim yapmaksızın, kapitalizmi temellerinden yıkmaksızın "çözüme" kavuşturacak(!). Geride, ulusal sorun da dahil, çözülmemiş sorun kalmayacağına göre beklemek ve sorunları böylesi bir dünyanın geleceğine havale etmek kalıyor. Bu noktada S. Talay itiraz ediyor ve bunun bekleme anlamına gelmeyeceğini, çünkü, böylesi bir dünyanın kurulmasında Kürt ve Türk halkı da katkı koyacağını söylüyor."...Bu katkı da ancak Kürt ulusal sorununa barışçıl, adil, humanist, demokratik bir çözüm getirerek, yani barışçı ve demokratik bir Türkiye yaratarak gerçekleştirilebilir." (38)

Bu arada sadece barış içinde bir dünya değil, amacının sosyalizmi kurmak olduğunu, ama sırf komünistlerin istemiyle de sosyalizmin kurulamayacağını bunun için bugünden çözümü mümkün olan sorunu simdiden kestirilemeyen devrim ve sosyalizme ertelemenin doğru olmayacağını belirtiyor.

Sosyalist maskeli olan reformizm, devrim ve sosyalizmi uzak hedefler olarak ortaya koyar. Buna bugünden ulaşılamayacağına göre dönüşüm projesini reformlarla sınırlar; proletaryanın ve ezilen halkların mücadelesini bu niçel dönüşümlerden ibaret görür. Mevcut düzenin temellerine dokunmaz, TBKP'nin yukarıda söyledikleri bunun ifadesidir. Politika'da devrimci değil reformcu olan TBKP'nin Kürdistan politasını irdelemeye devam edelim. **TBKP'NİN KÜRDİSTAN POLİTİKASINA EĞEMEN OLAN ÖĞE PRAGMATİZMDİR**

Tıpkı Kemalist ataları gibi Kürdistan sorununa pragmatik bir açıdan yaklaşan revizyonist reformcular, düzen içinde muhalefet konumunda olması, "yenilenme ve yasallaşma" yoluyla kendini burjuvaziye kabul ettirme, burjuvazinin icazetini alma mücadelesi vermesi dolayısıyla, Kürdistan halkının toplumsal değişmedeki rolü ve taşıdığı potansiyel bakımından önemli bir etken olduğunu görüyor, bundan nasıl faydalanırım hesabını yapıyor ve bu amaca uygun politika çiziyor.

Kürdistan'ın tarihsel koşullarını somut gerçekliğini tahlil ederek bu gerçekliğe uygun politika yapmaktan çok, kendi amaçlarına göre yararlanmayı hakikatin ölçütü sayıyor. Onun için önemli olan günlük çıkarlarıdır. Kürdistan gerçekliğine yaklaşımı da budur. Bu açıdan baktığı için, "Doğu ve Güneydoğu bölgeleri"nin, dinçi gericiği ve PKK'yi getiriyor fikrinin gerçeği atladığını, "Dinçi gericiği kapitalizmin yıkıcı sonuçlarına direnme, PKK ise bu yıkıcı sonuçlar ve ulusal baskıya karşı aşırı tepkinin ürünüdür". Ancak "Doğu ve Güneydoğu"nun bunların toplamı değil ezilen bir ulusun demokratik eyleminin alanı olarak kendisini tanım-

ladığını söylüyor. Bunu da kendi potasına aktarmaya çalışıyor. TBKP'lilerin Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine ilişkin politikasına egemen olan pragmatizm ve yararçılıktır.

Egemen burjuva düzen partileri bir oy deposu olarak nasıl faydalanırım hesabı yapıyorlarsa, çeşitli vaadlerde bulunuyorlarsa TBKP de "demokratikleşme"de, yani burjuvazinin kendisine tanıyacağı icazet hakkını almada nasıl faydalanırım hesabı yapıyor. İkiz kardeşi Irak Komünist Partisi'nin Güney Kürdistan'da muhalefette iken Kürdistan'a sığınması ve Kürtlerin desteğini almak amacıyla, Kürtlerin haklarını savunur görünmesi; iktidara ortak olduğu zaman da Baas ırkçı rejimi ile işbirliği içinde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini zorla bastırması gibi. TBKP Kürdistan politikasını şu prensiplere dayandırıyor.

Şeref Yıldız'dan Kürdistan'a ilişkin politikasını aktarırken, gerçek politikanın ne olması gerektiğine de değiniyoruz:

"1) Kürtler bir ulustur. Kürt sorunu bir azınlık sorunu değildir. Bunun gereği olarak, Türkiye Cumhuriyeti, Türk ve Kürt ulusunun katkısı temelinde yeniden demokratik bir yapı kazanmalıdır."

-Kemal'de Kürt ve Türk uluslarının katkısı ile Türkiye Cumhuriyetini kurmuştu. Eger Kürtler bir ulus ise bunun gereği TC'ye kölece bağlamak değil, TC'nin işgal ve ilhakına derhal son verilmesi ve ayrı devlet kurma hakkının tanınması.

"2) Kürt sorunu Türkiye'nin demokratikleşmesi sorunudur. Kapitalizmde sorunun çözümü mümkündür. Bu anlamada, sorun adil ve demokratik olmayan rejimin demokrasi ile değişimi sorunudur."

-Kürdistan sorunu, devrimle çözülecek bir sorundur. Sorunun çözümünde devrim çıkış noktasıdır. Kapitalizmde kaldıkça sorunun çözümü mümkün değildir. Sorunu, ne faşist sömürgeci diktatörlüğün icazeti ne de iki yüzlü burjuva demokrasisi çözebilir. Boynunda sömürge Kürdistan değirmen taşı taşıyan, TC devleti, halihazırdaki

somut durumu gözönüne alınınca, burjuva demokrasisini öyle kolayca yasalılık oynamakla gerçekleştiremez. Zira baska bir ulusu ezen bir ulus, kendi zincirlerinden kurtulamaz. Burjuva demokrasisi gerçekleşse bile, adil ve demokratik değildir.

"3) Çözümlemesi gereken çelişki, ezilen ulus olarak Kürt halkının demokratik eylemi ile, "Kürt yok" politikasının ürünü olan ulusal baskı arasındaki çelişkidir. Komünist Partisinin hedefi bu çelişkiyi çözmek olmalıdır."

- "Kürt yok" politikasının ürünü ulusal baskı değildir. Ulusal baskının ürünlerinden biri "Kürt yok" politikasıdır. "Kürt var" denilse Kürt sorunu çözülmez. Kürdistan sorununun çözülmesi için temel çelişki, Kürdistan halkı ile sömürgecilik, emperyalizm, sosyal emperyalizm, komprador kapitalizm ve feodalizm arasındaki uzlaşmaz çelişkidir. Bu da ulusal demokratik devrimle çözülür.

"4) Sorunun çözümü devrime bağlı olmadığı gibi, bir etapta çözümde mümkün görünmüyor. Bu açıdan, Komünist partisinin programı ilk etabı net koymalı, zoraki etap ve etapların ana doğrultusunu vermeli, sorunun çözümünü diyalog ve işbirliği perspektifi ile bağlamalıdır"

- Sorunun çözümü kesinlikle devrim ve sosyalizme bağlıdır. Devrim dalgası hızla yükseliyor. İlk etap ve sonra izlenecek yolu diyalog ve işbirliği perspektifi ile bağlamak gericiği ve ihanettir. Yapılması gereken bütün diğer mücadele biçimlerini silahlı devrim mücadelesine bağlamak ve silahlı mücadeleyi esas almaktır.

TBKP düzeni onarmak için bazı reformlar önermektedir. Bütün bu reformlar yerine getirilse bile Kürdistan sorunu çözülemez. 12 Eylül öncesindeki kısmi demokratik hakların olduğu ortamı öneriyor. Bunlara ek olarak anayasada Kürt varlığının tanınması ulusal ayrımcılığın kaldırılması, barışçıl çözüm yoluna girmesi için bugünkü Kürdistan siyasi örgütlerinin özgürce yeni politik sürece katılması ortamının yaratılmasını istiyor.

Programın içeriği olarak sunduğu dil ve kültürde sağlanacak bazı haklar ayrıca her burjuva partisinin programında bulunan, "Doğu ve Güneydoğu bölgelerinin kalkınması için bir özel destek programını" öneriyor.

TBKP'nin yapmak istediği eşit ve adil bir toplumsal düzen kurmak değil, aksine eşitsizlik ve eritme politikası süreceği gibi sömürgecilik boyunduruğu bütün varlığını sürdürecektir. TBKP'nin yapmak istediği görüntüyü değiştirmekten ibarettir. "Kürtleri yok" sayma politikası yürümüyor, yoktur demekle yok olmuyor, şiddet politikası sorunu çözmediğine göre, bunun dilini kültürünü yasaklamanın gereği yok. Bu serbest bırakılsa da sömürgecilik politikası pekala yürüyebilir. Asimilasyon politikası ekonomik programla desteklenerek yürütülebilir. Sömürgeciliği boşuna değil, bilinçli bir cabayla gizlediği bu açıdan da anlamını buluyor. Sömürgecilik olgusu, sömürgeci devrimi gündeme getirir.

TBKP devrimden kaçışın teorisini yapıyor.

Kürtlerin varlığını kabul etmek neyi halleder? "Kürt yok" resmi politikasının karşısına Kürtlerin varlığının kabullenmesi pek bir şeyi değiştirmez. Irak Kürtlerin varlığını kabul ediyor. Kürdistan sorununun temel hiç bir sorunu değişmeden üstelik katliamlar, mültecilik, zorla göçettirme uygulamaları sürüyor. TBKP'nin sorunu tahlilini, amacını ve çözüm önerilerini eleştirdik, Şimdi de önüne koyduğu mücadele perspektifi, yöntem, ve mücadele biçimlerini ele alalım.

TBKP'NİN ÖNÜNE KOYDUGU ESAS YOL VE YÖNTEM: "BARIŞÇIL YOL" VE DÜZENİÇİ YASALCILIK.

Yukarıda işaret ettiğimiz gibi, bir kez, hedef ve amaç devrim ve sosyalizm olmayınca, ona uygun yol ve yöntemler seçilir. Temel hedef, TCnin birliğini korumak, onu burjuva anlamda "demokratikleştirmek"tir. Anayasal yolla sorunu çözmektir. Bu açıdan bakıldığında devrim, devrimci eylemler, devrimci savaşım biçimleri, silahlı mücadele "çıkılmaz bir yoldur"(!). Yeni Açılım yazarlarının söyledikleri şudur:

"Sık sık vurguluyoruz. Kürt ulusal sorunu barışçıl adil ve demokratik bir tarzda, ilgili tarafların mutabakatıyla çözümlenebilir. Çünkü askersel yol çıkmazdır; çünkü savaş politik sorunları çözenin aracı olmaktan çıkmıştır" (39)

TBKP'nin önerdiği yol ve yöntem "barışçıl mücadele" ve burjuva "yasalcılığı" dir. Karşılıklı uyumlu bir dünya oluşuyor. Çelişkiler şiddet yöntemiyle değil işbirliği, karşılıklı uzlaşma ile çözülüyor. Uluslararası ve bölgesel çelişki ve ilişkiler küçülen bir dünyada yumuşatılmış birbirine bağlanmıştır. "Türkiye'de Merihte değil dünyadadır"

TBKP'liler devrim yolunun çıkmaz bir yol olduğunda ısrar ediyor. Öyle bir ısrarkı, silahlı mücadelenin "çıkılmaz bir yol" olduğunu söyledikten sonra, TC sömürgecileri silaha başvursa da karşılık vermemeli, imha etse de, öldürse de "barışçıl yoldan" ayrılmamalı. Boyun eğmeden karşılarına dikileceksin: Ama nasıl? Bunun da yolunu gösterse fena olmaz. Kendisi nasıl dikiliyor? Bakalım:

"Evet Askersel yol çıkmazdır. Barış ve demokrasi düşmanlarının halkların özgürlük istem ve mücadelelerine ateş ve kanla karşılık vermeleri, bu şekilde de halklara ya da halkın bir kesimine askersel yollara başvurmayı dayatması bu gerçeği değiştirmez. Pratik gösteriyor ki, bu yol sorunu kangrenleştiriyor. Ama bu değildir ki saldırılara boyun eğilmelidir, silahların önünde susulmalıdır. Hayır, susmak ve boyun eğmek yok. Tersine, dikilmek gerekiyor karşılarına, ama çağımızın gerçeğine uygun olarak ve daha çok daha çok yığınla ve sonuna kadar onlarla: Olabilen en geniş ölçüde anti militarist güçlerle!" Reviyonist reformcuların önerdiği budur. Sömürgecilerin ve emperyalistlerin yığınlarca silahsız masum insanı bir anda kimyasal silahlarla katlettiğinden sanki hiç haberi yok.

Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi dört parçada Ortadoğu düzleminde bölgeyi sarsacak bir öneme sahip olduğunu sorunun uluslararası gündemde girerek boyutlanacağını burada la

silahlı mücadelenin esas rolü oynadığını revizyonistler reformcular ya göremiyorlar ya da görmezlikten geliyorlar. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin haklılığı artık dünya proletaryası başta olmak üzere dünya halklarınca anlaşılacaktır. Sorun dünya komuoyuna mal olacaktır. Ama bu çözüm sayılır mı? Geçmişte de uluslararası boyutta sorun önem kazanmıştı. Nihayetinde askeri ve siyasi gücü olanlar sorunu kendi lehlerine çözdüler. Sev'r'den sonra Lozan antlaşması böyle koşullarda ortaya çıktı. Tövbe-karların niyeti iyi veya kötü olabilir, bunu tartışmıyoruz. Ama istedikleri Kürdistan halkını örgütsüz ve silahsız bırakmaktır. Kürdistan halkını silahlı mücadeleden vazgeçirmek demek sömürgeci tahakkümün sürmesini ihya etmektir. Bunu yapmakla efendilerinin nezdinde meşruluk kazanabilirler.

Şeref Yıldız, Tez '5 te Kürt ulusal hareketinde yeni dönemin perspektifi nedir? sorusunu sorduktan sonra Kürdistan'ın tarihinde bugüne kadar "Kürt hareketinin mücadelesinin ana yöntemi silahlı mücadele, bir başka ifade ile baskaldırılar yolu" olduğunu belirtiyor. Bunun Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini başarıya ulaştırmadığı durumundan hareketle çıkardığı sonuç, silahlı mücadelenin çıkmaz bir yol olduğudur. Ve yeni seçeneklere yöneliyor. Bu da politik mücadele yoludur. Düşüncesinde olan Şeref Yıldız, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini sosyal pasifisyona uğrutup boğmak istiyor ve açıktan açığa sömürgecilerle işbirliğine davetiye çıkarıyor. Şeref Yıldız, söyle diyor: "Geçmişte hepimizin paylaştığı bir fikir: "Ezilen baskı altında bir halkın, başkaldırı en doğal hakkıdır". Kendi adıma, bugün bunu söyleyemiyorum. Kürt halkının uzun mücadele deneyiminden de bu sonuca varıyorum" (40)

Zaten başkaldırı, silahlı mücadele, ve devrimi savunsaydınız buna şaşırıdık. Hem geçmişinizde böyle bir "günah" yok. Egemen sınıflar karşısında tertemiz bir geçmişiniz var, hem de bir canak yalayıcı olarak istikbaliniz çok parlak görünüyor.

DEVAM EDECEK

MEHABAD KÜRT CUMHURİYETİ

Mehabad Kürt Cumhuriyeti'nin kuruluşu ve yıkılışında Kürdistanlı devrimcilerin çıkarabileceği önemli tarihi dersler vardır. Onbir ay gibi bağımsızlık döneminde Kürdistanlı yurtseverlerin kendilerine rehber edebilecekleri bir dizi olumlu yanlar ve aktiviteler söz konusu olduğu gibi yapmamaları gereken hatalı durumlar da mevcuttu. Bundan dolayı Mehabad Kürt Cumhuriyeti'nin bir sorgulaması şarttır. Ama bu kısa makalede Mehabad Kürt Cumhuriyeti'nin tüm özelliklerini ve kısa yaşamı boyunca girmiş olduğu tüm iç ve dış ilişkilerini irdelemenin olanacağı yoktur. Bundan dolayı ancak ve ancak MKC'nin kısa bir özeti sözkonusu olabilir.

Bu kısa belirlemeden sonra MKC'nin oluşumunu hazırlayan iç ve dış koşullara bir göz atmak gerekir.

İkinci dünya savaşına kadar Muhabad şehrinin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi açısından diğer bazı Kürt kentleriyle kıyaslandığında önemli bir fonksiyonu yoktu. Daha açık belirtmek gerekirse Kürdistanlı ulusal kurtuluşçu güçlerin kümelendiği kültürel ve siyasi bir merkez olan Süleymaniye ile karşılaştırılacak hiçbir yanı yoktu. Mehabad şehri, Doğu Kürdistan'da da Kırmanşah ve Sanandaj şehirlerinin yanında bir kasaba durumundaydı. 19. ve 20. yüzyıl başlarında bölgeyi gezen batılı gezgincilerin gözlemlerinde bu yöneydi. 1940'lara gelindiğinde

Mehabad'ta oturan insan sayısı 15 yada 16 bin insanı geçmiyordu. 20. yüzyıl ortalarına doğru Mehabad'ı tüm Kürdistanlı ulusalcı güçlerin "Kabe"si durumuna getiren şartlar nelerdi? vb. sorulara cevap vermek için o döneme kısa bir göz atmakta yarar vardır.

İkinci Dünya savaşı sırasında Almanya, Japonya ve İtalyan faşistlerine karşı birleşen müttefik devletleri, Sovyetler Birliği, İngiltere ve ABD'leri 25 Ağustos 1941'de İran'a bir çıkarma yaptılar. Müttefik devletlerinin İran'a girmesiyle birlikte Şah Rıza diktatörlüğü başka bir hükümet ile değiştirildi. 1941 Ağustosunda İran'a giren Sovyet Kızıl Ordusu kuzeyden Mehabad şehrinin bir kaç kilometre yakınına kadar olan alanı denetim altına almış bulunmaktaydı. Buna karşılık İngiliz orduları ise Kuzistan petrol bölgesini ele geçirerek Kürdistan'ın (Doğu Kürdistan'ın) Güney kesimleri dahil olmak üzere Bağdat - Kananın - Tahran'ı birbirine bağlayan demiryollarını ve Sanandaj şehrini denetim altına almış bulunmaktaydı. Kuzey ve Güney kesimlerinde denetim sağlayan Müttefiklerin esas amacı kendi geri hatlarını Alman faşistlerinden korumak ve Amerikan kamyonları ve tanklarının Basra körfezi yolu ile Kuzeye ulaşmalarını sağlayan ikmal yollarını elde tutmaktı.

Kuzey ve Güney arasında kalan Muhabad, Baneh, Serdeş, Sakız ve Divandereyi kapsayan alan no mans land (yansız bölge, silahtan arındırılmış bölge) diyebileceğimiz bir bölge durumundaydı.

16 Eylül'de tahttan indirilen Şah Rıza İngilizler tarafından Güney Afrika'ya sürüldü ve orada 1944'de öldü.

Söz konusu olan bu bölge üzerinde İran sömürgecilerinin geçmişte var olan otoritesi objektif olarak yok olmuştu. Mevcut konjüktürel durum objektif şartlar Kürdistan halkının kendi isteklerini hayata geçirebilmesi için olgundu. Fakat var olan durumdan yararlanarak Kürt halkının ideallerini hayata geçirebil-

menin subjektif şartları oluşmamıştı. İran ordusunun bölgeyi terk etmesiyle birlikte Kürt aşiretleri kendi denetimlerini sağlıyor ve geride kalan silahlara el koyuyorlardı. Dogan idari boşluktan yararlanan bazı aşiratler Kürt halkının genel çıkarları yerine aşiretsel çıkarlarına önemveriyor ve bazılarında yer yer yağmalama diyebileceğimiz girişimleride oldu.

İNGİLİZLER KÜRTLERLE İLİŞKİYE GİRMEKTEN ÇEKİNİYORLARDI

Yansız bölge dediğimiz alanın kuzey kesimlerinden Sovyet ve güney kesiminde İngiliz etkisi söz konusuydu. Bazı İngiliz subayları öncellerinin birinci dünya savaşı sırasında Kürdistan'da yapmış oldukları girişimlere benzer çabaları oldu. Fakat bölgedeki İngiliz yerel otoritesi bu subayları bu girişimlerinden dolayı ikaz ederek İngiltere'nin "İran merkezi yönetimini destekleme" kararından olduğunu Kürtleri desteklemenin sözkonusu olamayacağı çünkü "Kürt hareketi, kendi içinde geri ve bizim tarafımızdan kontrol edilemeyecek durumdadır" denilerek Türkiye ve İran kürtlerinin lehine ve Sovyetler Birliğinin üzerine yapabileceği etkilere dikkat çekiyordu. (1)

Yine bazı kaynaklara göre yaklaşık olarak müttefiklerin İran'a girişinden bir ay sonra Kadı Muhammed 2 İngiliz bir Amerikalı olmak üzere üç subayla görüşmeyi kabul ediyor. Bu görüşmede Kadı Muhammed "Birleşik Kürdistan planını" (2) açıyor ve İngiliz karargahı ile ilişkiye geçmek istediğini bildiriyor. Belirtmede yarar vardır, İngilizler Kürt davasına sıcak bakmadığından dolayı Kürtleri kendi ulusal bağımsızlıkları yada statükoyu bozucu girişimlere itmek diye bir sorunu yoktu. Yanlış anlaşılmalara yer vermemek için ikinci dünya savaşı sırasında bir çok anti-nazi hareket İngiliz genel karargahı ile ilişkiye girmişti. Bu anlamda Kadı Muhammed ile İngiliz ve

Amerikan subayları arasında böyle bir görüşme olsa bile Kadı Muhammed'i suçlayıcı bir sonuç çıkarılamaz.

SOVYETLER BİRLİĞİ VE KÜRTLER

Sovyetler Birliğine gelince Doğu Kürdistanın Kuzey kesimlerini denetim altında bulunuyordu, aynı zamanda Kızıl ordunun Kürdistan'ın Rızaiye, Şahbüz, Hoy ve Makü gibi yerleşim merkezlerinden Kızıl ordunun garnizonları vardı. Sovyetler Birliği subayları ve siyasi komiserleri o dönem bölgede dolaşıyorlardı. Muhabad halkı genellikle Azeri Türkçesini biliyorlardı. Bu Sovyet subaylarından Abdullahov ve Hacıov at satın almak için sürekli Muhabad ve çevresine inen ve bölge sakinleriyle ilişkileri olan insanlardı.

Tebriz kızıl ordu komutanı general Atakşiov, Binbaşı Yemakov, Doktor Sematrov, Tebriz kpnsolosu Oualiov ve yardımcısı Aliakbarov ve 1946'da Muhabad'a gönderilen yüzbaşı Salahaddin Kazımov (askeri danışman olarak bölgeye gönderilmişti) vb. Muhabad Kürt Cumhuriyetinin kuruluşundan sonra Kürtler kendi orduları içinde salahaddin'e Albay rütbesi verdiler ve kendisini "Kak Aga" diye çağırıyorlardı.

O dönem Sovyet Kürtlerinden olup bölgeye gelip dolaşan çok az bir insan vardı. Bu Kürtlerden Albay Aslanov, Rızaiye konsolosluğu ateşelerinden Mustafaov ve Binbaşı Cafarov'dan bahsetmekten yarar vardır. Fakat Muhabad Cumhuriyetinin kuruluşu sırasında bu üç Kürt şahsiyetinden hiç biri bölgede bulunmuyordu. Ama yukarıda isimlerini aktardığım ve aktarmadığım bir dizi Sovyet Subayı Atasesi Ticaret adamları bölgede bulunmaktaydı. İran'daki bir dizi kaynaşmalar ve olayların meydana geldiği Azerbeycan ve Kürdistan'da bağımsızlık ve özgürlük duygularının gittikçe yaygınlaştığı bir ortamda Sovyetler Birliği tarafından nüfuslu Kürt şahsiyetleri Baku'ya davet edildiler. Bu

şahsiyetlerden Kadı Muhammed, Emiş Assad, Şeyh Hacı baba, Reşit beg, Zero beg, herki kürtlerinden Kasem lo (Abdurrahman Kasem lo'nun babası) Muhammed siddik (Şemdinouli Tahanın oğlu) da Baku'ya giden heyette bulunmaktaydı. Baku'ya giden heyet 25 Kasım'dan 5 Aralık'a kadar Sovyetler Birliği'nde kaldı. Bir kaç gün heyet üyeleri sanayi tesislerini ve kolhozları gezerek sinema ve tiyatro oyunlarını seyrederek zamanlarını geçirdiler. Daha sonra heyet üyeleri Azerbeycan Sovyet Cumhuriyeti Başbakanı Cafer Bakırof'la görüştüler. Cafer (*) konuşmasında Kürt-Azeri kardeşliğine değindikten sonra Sovyetler Birliğinin bu iki halka gösterdiği dostluk konusunda genel bir konuşma yaptı. Heyet üyelerinden Emir Assad'a göre Bakırof konuşmasında "Küçük ulusların bağımsızlığından yana olduklarını" fakat "dönemin Kürdistan'ın bağımsızlığı için elverişli olmadığını ve Kürtlerin beklemesi gerektiğini" belirtmiştir. (3)

İngiliz kaynaklarına göre Bakırof'un bu konuşmasına karşılık Kürt Heyeti'nin bazı üyeleri "biz hemen bağımsızlığımızı istiyoruz" buna karşılık Bakırof "gülüyor" (4) Yine bir İngiliz kaynağına göre "Bakırof Kürt Heyeti'ne bölgede düzen ve sükuneti sağlamaları gerektiğini ve bir gün gelecek Kürtler kendi ideallerini gerçekleştirebilirler" (5) yönündedir. Baku toplantısına katılan heyet üyelerinin ortak kanısı bu toplantıda Kürt sorununun ve isteklerinin tartışıldığı yönündedir. Bazılarına göre Kadı Muhammed'in Baku'da özel bir ilgi gördüğü ve sekiz yaşında olan Ali Kureş adındaki oğluna bir tabanca hediye edildiğidir.(6) Ayrıca heyet üyelerinin her birine bir deri eyer ve altı metre pamuklu işlemeli kumaş hediye edildi.

(*) Cafer Bakırof 1956'da Modern revizyonistlerin iktidarı ele geçirdikten sonra katlettikleri binlerce komünistten biriydi. Stalin döneminde Merkez komite üyesi ve Stalin'in yürüttüğü politikanın en sadık savunucularındandı. Stalinci olduğundan dolayı kurşuna dizildi.

İki hafta Baku'da kalan heyet, Sovyetler Birliğinin kendilerini desteklediği izlenimleriyle İran'a döndüler. Fakat aynı dönem İran'da karışıklar devam ediyordu. 22 Mayıs günü Rızaiye gölünün batı tarafından bir kaç Sovyet yetkilisi aralarında Tebriz başkonsolosunun da bulunduğu bir heyet Herki ve Şıkk aşıratleri Liderleriyle bir görüşme yaptılar. Bu görüşmede Sovyet Kürtler tarafından İran ordusundan alınmış olan tüfeklerin geri verilmesi gerektiğini bildirdiler. Buna karşılık Kürtler özerklik istiyor ve kendi ulusal işlerini çekip çevirmekte bağımsız olmak istediklerini bildiriyordu. Yukarıda söz konusu olan olaya benzer gelişmelerin meydana gelmesine rağmen Kürtler ile Sovyet görevlileri arasında dostluk ilişkileride geliyordu. Belirtmekte yarar vardır. Çarlık Rusya'sının Kürdistan'da yapmış olduğu katliamların yaraları hala solumuş değildi. Toplumun birçok kesiminden Çarlık Rusya'sının ekmiş olduğu yada sebep olduğu düşmanlık genel bir Rusya düşmanlığı halini almıştı. Fakat buna rağmen Kürtler ve Sovyet yetkilileri arasında dostluk ilişkileri her geçen gün geliyordu. Baku'ya yapılan bu ziyaretin bir dizi yankıları oldu. O dönemin İngiliz kaynakları Kürtlerin gönüllü olarak Sovyetler Birliğine gitmediği ve Sovyet Subayları tarafından kaçırılarak Baku'ya götürüldüklerini yayıyordu. O dönem propaganda edilen ve İngiliz belgelerine geçen bu habere göre "Ruslar, İngilizlerin Kürtlerle bir toplantı yaptıklarını duyunca iki Sovyet Subayı (Miraslanov ve Alief) aracılığıyla 30'a yakın Kürt şahsiyetini Tebriz yerine Baku'ya çıkardılar.(7) Diğer bir kaynağına göre ise Muhabad'ta toplanan bu 30 kişi o dönem İran'a karşı mücadele eden bir dizi alanı elinde bulunduran Hema Raşit'in durumunu görüşüyorlardı. Fakat belirtmekte yarar vardır ki o toplantıya (Baku) katılan şahsiyetlerin daha sonraki anlatımları İngilizlerin ileri sürmüş oldukları bu savları çürütmektedir.

BAKU ZİYARETİNİN YAN-KILARI

Aynı dönemde yani 20 Aralık 1941'de İngiltere Moskova Büyükelçisi, Molotov'dan Baku'da yapılan bu toplantı hakkında bilgi istiyordu Tahran'dan. Moskova'ya giden İngiltere Tahran Büyükelçisi 29 Aralık 1941'de Molotov'a bir nota vererek istediklerini tekrarlıyor. Molotov'da, Kürtlerin kendi istekleriyle Baku'ya geldiklerini ve kimse tarafından zorlanmadıklarını ve bu gelişin amacı kültürel, diyerek olayı kapatmaya çalışıyor. Hatta bu olay daha da büyütülerek tahran, Yalta vb. önemli toplantılara katılmış olan ünlü Antony Eden bile Baku toplantısı için Molotov'dan açıklamalar istedi. (8) Bazı kaynaklara göre bu diplomatik girişimlerin kaynağı Türkiye idi. 2 Aralık 1941'de Türkiye İngiltere'nin nezdinde bu gelişmeleri protesto ediyordu. Gönderdiği notada İran'ı denetim altına alan güçler "Kürtleri bağımsız bir devlet kurmak için cesaretlendiriyorlar" ve Kürtler "Türkiye'nin sınırları içinde Türkiye'ye yönelik saldırılarda bulunuyorlar" diye dile getiriyordu. Aslında Türkiye'ye yönelik saldırılar söz konusu değildi. Fakat Türk sömürgeci devleti, İran'da Kürtlere verilecek olan haklar, İran sınırını aşarak genel olarak Kürdistan'da güçlü yankılara neden olacağı biliniyordu. Daha başından itibaren Doğu Kürdistanında yaratılan olumlu Konjüktürel durum, Güney ve Kuzey Kürdistanlı yurtseverlerin dikkatlerini bu bölgeye kaydırmıştı. 1941-42 yıllarında Doğu Kürdistan kayıyordu. Kürtler silahlarını teslim etmiyor aynı zamanda İran askerlerinin silahlarına el koyuyordu. Fakat aynı dönemde Kürt aşiretleri arasındada çelişkiler gittikçe keskinleşiyordu. Yaratılan idari boşluktan bazı aşiretler nüfus alanlarını genişletmek istiyordu. Şubat 1942'de Emir Assad Tebriz'deki İran generalleriyle ilişkiye geçerek Muhabad'ın fermanları olmak istediğini bildirir. Daha sonra Tahran'a

giderek bu görevi alıp Kürdistan'a dönüyor.Fakat Kadı Muhammed , Emir Assad'ın Muhabad yöneticisi olarak atanmasını kabul etmez. Bu durumu protesto etmek için Tahran'a gider. Emir Assad Muhabad'ı yönetemez duruma düşer ve istifa etmek zorunda kalır.

Eylül 1942'de Karan'ın oğlunun düğününde Uşnu'da bir araya gelen Kürt aşiret liderleri İngilizleri te-dirgin ediyor. İngilizler bölgelerinde bu düğünü "Uşnu konferansı" diye bahsetmektedirler. Ve bu toplantının Sovyetler Birliği tarafından organize edildiğini düşünüyorlardı.

KOMELANIN KURULUŞU

16 Eylül 1942 (*)yılında bir grup Kürt yurtseveri tarafından Muhabad'ta Komela Jiani Kurdistan (Kürdistan Diriliş Örgütü) adlı örgüt kuruldu. Bugüne kadar yapılan araştırmalar neticesinde Sovyetler Birliğinin bu örgütün kuruluşunda olup olmadığı açığa çıkarılmış değildir. Daha doğrusu batılı kaynakların bu konuda yetersiz kaldığıdır.(**)

Doğu Kürdistan'da yaygınlaşan ulusal bilinç ve Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi için yürütülen çabalar belirli bir örgüt mekanizmasının gerekliliğine inanan Kürt yurtseverleri,Muhabad'ta Hacı Davut'un bahçesinde toplanarak Komelayı kurdular. Celal Talabani "Kürdistan vel-Hareke el- Kavmiyye el-Kurdiyye" (Kürdistan ve Kürt ulusal hareketi) adlı eserinde Komelanın kuruluş toplantısına katılan Abdurrahman Zebihî'nin anlatımlarına dayanarak aşağıdaki şahsiyetlerin (***)Kome-lanın kuruluş toplantısına katıldığını belirtiyor. Bu şahsiyetler Hasan Rezkiri, Rahman Zehibi, Abdurrahman İmamî, Abdülkadir Mudderrisi, Necmettin Tevhidi, Muhammed Nanevazade, Ali Mahmudi, Muhammed Ashabi, Abdurrahman Keyani, Sıddık Haydari, Kasım Kadiri ve Irak Kürtlerinden Yüzbaşı Mir haç'dır.(****)

Komelanın kurucuları esas itibarıyla

le orta sınıfları temsil eden Kürt yurtseverleriydi.

William Aegleton'a (****) göre Komelanın kuruluş toplantısına katılan "Hevi" örgütünün kurucularından yüzbaşı Mir Hac konferans delegelerine hücre sistemine göre örgütlenmenin gerektiğini ve örgüte girmeden önce yeni üyelerinin Kurana el basarak aşağıdaki yemini etmeleri gerektiğini öneren ve delegelerle birlikte hazırlayan Mir Hac'dır.(*****) Yemin metni "Kürt halkına ihanet etmeyeceğine Kürtlerin özerk bir yönetime kavuşmaları için çalışacağına, hiç bir sırrı sözlü yada yazılı olarak açığa vurmayacağına ölüncüye kadar örgüte üye olarak kalacağına bütün Kürt erkeklerini kardeş ve bütün Kürt kadınlarını bacı olarak kabul edeceğine "Komel" örgütünün izni olmadan hiç bir partiye yada gruba gitmeyeceğine" diye biten cümleden ibaretti.(9)

(*)Roosevelt Komela'nın kuruluş tarihi olarak 16 Ağustos 1943'ü vermektedir. Buna karşılık Dr. Abdurrahman Kasemlo, CHRIS Kutscheria ve başka Muhabad tarihçileri yukarıda verdiğimiz tarihi (yani 16 Eylül 1942) vermektedir.

(**)Bu konunun açığa çıkarılması için Sovyetler Birliğinin o dönem ile ilgili arşivleri incelemek gerekir. Roosevelt'e göre "Abdullah 1942 yılında tesadüfen Muhabad'da bir Ermeninin mağazasında Komelanın bir yetkilisiyle ilişkiye geçmiştir.

Archæe Roosevelt la Republique Kurdi de Muhabad in les Kurdes elle Kurdistan (sayfa 204)

Fakat Sovyetler Birliğinde Muhabad Kürt Cumhuriyeti ilgili iki kitap yayınlanmıştır. Bu kitapları inceleme olanagımız olmadı.

1- O Farizov'un: la place du mouvement de liberation nationale des Kurdes dans la lutte des peuples du proche et du moyen Orient, 1945-1946 (Moskova 1953)

2- R. Gaziev'in: Le parti Démocrate Kurde organisateur et dirigeant du mouvement de liberation nationale dans le Kurdistan Iranien, 1945-1946 (Baku 1954)

(***)Aegleton'un verdiği isim listesiyle Talabaninin isim listeleri birbirlerini tutmuyor.

(****) Zaho'dan olan Mir Hac "Hevi" (Umut) örgütünün kurucularından biridir. 1945 yılında patlak veren Kürt silahlı ulusal hareketine katıldı. Mustafa Barzani ile birlikte Sovyetler Birliğine iltica eden subaylardan biridir. 1958 yılında Irak'a dön

dü ve yarbay rütbesiyle orduya alındı. Sonra Albay rütbesiyle emekliye sevk edildi ve Bagdat'a yerleşti. AEGLETON age sayfa 83

(*****) İlham Aegleton, Mehabad Kürt Cumhuriyeti adlı eserin yazarı, 1954-55 yılları arasında Kerkük'teki Amerikan Kültür Merkezinin müdürü; 1959 ve 1961 yılları arasında Amerikan Tebriz konsolosu ve Mehabad Cumhuriyetinin bir çok canlı tanığı ile görüşen bir şahsiyettir.

(******) Fakat Irak Kürtlerinin Komelanın kuruluşundan oynamış oldukları rol konusunda Irak ve İran Kürtleri aynı görüşü paylaşmamaktadırlar. Irak Kürtlerine göre "Komela" Hevi örgütünün bir yan örgütü durumundaydı. Irak Kürtleri ise böyle bir durumun olmadığını iddia ediyorlar.

Iran Kürtlerinin, Irak Kürtlerinin Komelanın kuruluşunda oynadıkları

rı rolü yadsımlarının maddi temeli yoktur. Komela yöneticilerinden Rahman Zahibi'nin Süleymaniye'deki ulusalcı güçlerle daha önceleride ilişkileri vardı. Mart 1944'de "Komela"nın yöneticilerinden Muhammed Şerifi, Kerkük'e giderek Hevi örgütünün yurtsever subaylarından Emin Revanduji, Abdul Aziz Geylani, İzzat Aziz, Et Mustafa Xoşnaç ile görüşüyor, aynı dönemde "Hevi" örgütünün yöneticilerinden Hamza Abdullah, Mehabad'ı bir çok defa ziyaret etti. Bunun dışında Diyarbakirli Cemil Paşa'nın oğlu Kadri Beg ve Türkiye Kürtlerinden Gazi Molla Vahab Mehabad'ı ziyaret ediyorlardı.

(DEVAM EDECEK)

R. FERZENDE

KAYNAKÇA:

- (1) İngiliz belgelerinden aktaran Chris Kutschera, Le Mouvement National Kurde, sayfa 157
- (2) İngiliz belgelerinden aktaran Chris Kutschera, age sayfa 157
- (3) Chris Kutschera, age sayfa 158
- (4) Chris Kutschera, age sayfa 158
- (5) İngiliz belgelrinden aktaran Chris Kutschera, age sayfa 158
- (6) William Aegleton, Mehabad Kürt Cumhuriyeti, sayfa 65
- (7) İngiliz Tebriz Konsolosunun raporundan aktaran Kutschera, age sayfa 156
- (8) İngiliz belgelerinden aktaran Kutschera, age sayfa 159
- (9) Aegleton, Mehabad Kürt Cumhuriyeti, sayfa 87

Sovyet Kürtlerinin ulusal kongresine !

Değerli yoldaşlar! Saygıdeğer konuklar! Müsaade ederseniz sizleri KAWA-MK adına bu mesajımızla selamlamak istiyoruz. Kongrenizde hazır bulunamadığımız için derin üzüntü içerisindeyiz. Yoldaşlar! kongrenizin olacağını büyük bir sevinç içerisinde öğrendik. Emin olun ki bizler birbirimizden binlerce kilometre uzakta olsak, istegimiz dışında aramızda Çin sedlerride çekilmiş olsa; şu bir gerçek ki hepimizin kalbi aynı istek ve idealler için çarpmaktadır. Bağımsız, Birleşik, Demokratik ve Sosyalist bir Kürdistan tüm Kürtlerin ortak istegidir.

Bildiginiz gibi şirin ülkemiz emperyalizmin desteginde Türk, İran, Irak ve Suriye sömürgecileri tarafından parçalanmıştır. Kürt halkının kendi toprakları üzerinde hiçbir hakları yoktur. 30 milyonluk Kürt ulusu günümüzde sömürgeciligin esareti altında halen inlemektedir. Modern dünyamızda Kürtler gibi devletleri olmayan hiçbir büyük halk yoktur. 2000 yılına doğru ilerlerken tüm Kürtler, Kürt parti ve örgütleri dostları

nında destegini alarak güçlerini birleştirmek zorundadırlar. Biz KAWA örgütü olarak yıllardır bunu Kürdistanlı gurup ve partilere izah etmeye çalışıyoruz. Kürt halkı 150-200 yıldır kendi kurtuluşu için silah elde direniyor, halkımızın bir bölgedeki ayaklanması sonuçlanmadan, Kürdistan'ın başka bir bölgesinde başka bir ayaklanma patlak veriyor. Durum böyle olduğu halde ve Kürt halkı kendi kurtuluşu için yüzbinlerce evladını feda ettig ihalde, mücadelesini henüz zaferle taçlandırmış degil. Millet olarak geçmişimizden dersler çıkarmak zorundayız. Biz şuna inanıyoruz ki; emperyalist büyük devletler Kürt halkının düşmanlarına yardım etmemiş olsalardı, Kürt halkı şimdi on kez özgür olacaktı. Ne yazık ki 1900'lerden bu yana emperyalist devletler halkımıza rahat vermediler. Kürt halkı emperyalizmin, sömürgeciligin ve büyük devletlerin politikasının kurbanı oldu. Eger 1926'da nüfusları 42.000 olan Azerbeycan'daki Kürtler 1979'a gelindiğinde tamamıyla eritilmiş, sürülmüş ve yok edilmişse, bunun

üzerinde düşünmek gerekir. Eger 1988'de kendisine "ilericiyim", "devrimciyim", "sosyalistim" diyen insanlık 5000 üzerinde insanımızın hunharca öldürülmesine neden olan Halepçe katliamı karşısında KÖR, SAĞIR ve DİLSİZSE bunun üzerinde düşünmek gerekir.

Evet yoldaşlar... bugün emperyalist tekellerin çıkarları için, sözümona "sosyalizmin genel menfaati" için Kürt halkı çarpmıha geriliyorsa düşünmek gerekir!.. Yoldaşlar! biz KAWA olarak tüm Kürtlerin güçlerini ortak paydalar altında toplamaları gerektiği düşüncesindeyiz. Bu bağlamda özellikle Ermenistan ve Gürcistan'da yaşayan Kürt kardeşlerimize, diğer uluslardan dostlarımıza büyük görevler düşmektedir. Sovyetler Birliği'nin Kürdistan sorununda 1917'den bu yana sürdürdüğü klasik tavrı Sovyet basınında tartışılmaya sokulmalıdır. Bir anlamıyla tarih defteri yeniden açılmalı, mazlum Kürt halkının davası yeniden görülmelidir. Burada sizlere hepimize büyük görevler düşüyor. 30 milyonluk Kürt halkı işçisiyle, köylüsüyle, aydınıyla

sizlerden büyük görevler bekliyor. Anavatan Kürdistan sizlerden Sovyet politikasının Kürdistan sorununda değişmesi için acil görevler bekliyor...

Yoldaşlar!

Aranızda bulunamadığımızın üzüntüsünü yeniden vurgulayarak, sizleri tek tek kucaklıyor, kongrenizin başarıyla sonuçlanmasını diliyoruz.

Yaşasın Sovyet Kürtlerinin ulusal kongresi!

Yaşasın Bağımsız, Birleşik, Demokratik Kürdistan ve Sosyalizm!

KAWA-MK (18.7.1990)

Ji bo kongira netw i yen Kurden Sovyet ra!

Hevalên heja! mevanên birez! em dixwezin bi destura we bi navê Komîta Merkezî ya KAWA silavên germîn pêskêşî we bikin. Hevalino me gelekî sadî xebera kongira we bîhist û vê bûyerê em zor kefxwekirin. Em bawerin kû; em hezaran kîlometir jî hev durbin jî, bê daxwezîya me mabeynî meda dîwaren Çîn ê jî hebin, dilê me hemû Kurdan bo armacekî davêje û bo dexwezîyekî gîstî yanî bona Kurdistanekî Sebixwe, Yekhev, Demokratîk û Sosyalist disewitî. Ew daxwezîya me hemûyan e.

Çawa kû hûn jî baş dizanin welatê meyê şîrîn bi alîkarîya împeryalizmê û bi destên kolonyalistên Tirk, Iran, İraq u Suriyê hatiye bês-kirin. Gelê Kurd li ser axa xwe bê mafê. İro jî mîletê Kurd kû 30 milyon nufuze di bin nîrê kolonyalizmêda dinale. Em roj li ser dinya modernîda tû mîletekî mezin wekî Kurda tune kû bê dewlet bî. Çuyîna berbi sala 2000 girînge kû em wek organîzasyonê KAWA jî salan vir da dixwezin kû vê fikrê partî û grubên Kurd ra bidin fehmkirin. Gelê Kurd 150-200 sale kû bona rizgariya xwe dest bi çek şereki tîn dajoy. Li pê hev; hemû beş û navçeyan Kurdistan serhildanên mîletê Kurd her berdewame û berze dibê. Lê sed car mixabin kû; gora vê rewşê, gora fedakirina sed hezaran law û keçên xwe yê bi jartî, dîsajî

mîletê me hîna rizgar nebû ye. Girîngeyê kû em ji mazîya xwe, dîroka xwe zor dersan hilînin. Em bawerin kû, eger ew devletên împeryalist yê mezin alîkarîya dijminên mîletê Kurd nekirana; gele Kurd naha deh cara azad û serfiraz bibû. Çiqas heyfe kû ji 1900'dan vir da dewletên împeryalist rehetî nedan gelê me. Gelê Kurd bu qurbana polîtîka dewletên mezin, împeryalizmê û kolonyalizmê. Lê belê, eger ji sala 1926 heta sala 1979 de 42.000 Kurd li Azerbeycan bi zorkerî û zordestî û bi polîtîka qîrej hatine helandin (aşîmlekirin), hatine surgun kirin û hatine kustin; girînge kû em li ser vê bûyerê kûr bifikirin. Di sala 1988 de eger ew mîrovafîya kû xwe "pêskewtî", "şorisger" û "sosyalist" dihesibîne li hember qetlfama xwînxwer Helepce kû 5000 însanên me şehîd bun kwîr, kerr û lalê û wekî mirîya bê denge; girîngeyê kû li ser vê bûyerê em kûr bifirin.

Herê... Hevalino!

Eger îro bona mîslehêten monopolyên împeryalist, di bin navê "mîslehêten sosyalizmê" mîletê Kurd tê xeckirin, girînge kû li ser bête sekunandin. Hevalino! em wekî KAWA dixwezin kû hemû Kurd quwetên xwe di bin mustêrekên gîstî da kom bikin. Bi vî awayî taybetî zor vezîfeyên muhîm dikevin ser mîlên Kurden me û dostên mîletê me, yê kû Ermenîstan û Gurcîstan dijîn. Girînge kû li ser polîtîka klasîk ya Sovyet bo pîrsa Kurdistan ji sala 1917 heta îro di rojnamê û media Sovyet da bête mineqesekirin. Bê sik hevceyê kû rupelên dîrokê bona pîrsa Kurdistan cardin bête vekirin, mahtkema mîletê Kurd yê hejar care din bê dîtin. Li vir gelek vezîfeyên giran dikevin ser mîlên we, 30 milyon gelê Kurd; bi karker, gundî û rewsenbîrên xwe cav li weye. Dayîk welat Kurdistan bona guherandina polîtîka Sovyet ya klasîk li ser pîrsa Kurdistan hevîderîya weye.

Hevalino!

Em dixwezin car din wera bejin kû, em ne hatina xwe bona kongira we zor xemginin. Daxwezîya me ewe kû kongira we serfirazi pêk bêt û serkevi, silaven dilsozi û dilgermî bo we hemîyan ra.

Bijî kongira netewî ya Kurden Sovyet!

Bijî Kurdistana Serbixwe, Yekhev, Demokratîk û Sosyalîzm!

Komîta Merkezî ya KAWA

(18.7.1990)

BİZİM YERLERDE

Fermanı yazılı hasritin

Fermanı yazılı bir milletin

Senelerdir tanyorum onları

Çaldılar ülkemizin Şafaklarını
geleceklerini

tankıyla topuyla zırhıyla

Çaldılar ekmeğini suyunu tozunu

Çaldılar onüçünde çocukların
yıllarını

Çaldılar doğacak bebegün

Çınarların güneşini

kalkmanın zamanı gelmiştir.

Dağlar karlı baharı uzak değil

uzat ellerini mavzere.

Nişangahında sevda türkümüz.

Ne duymak tank seslerini

Ne mayın patlamasını

Ne paramparça kol kanat

Ne kaçak umut ve Halepçe

Ne de yazalı boynu bükük gül

Bizim olan bu yerlerde kürdo

"Ala Yekiti" okuyucusu

5.5.1990 Fransa

V.i.S.d.P: S. Haidarı,
Grossenbergener Str. 48
4971 HÜLLHORST-
DEUTSCHLAND

Yazışma Adresi: Postlagerkarte
Nr. 166 238 E, 5000 Köln 1
Banka Hesabı: Stadtparkasse
Köln, Konto Nr. 942 231 79, BLZ
370 501 98

F Almanya: 3.50 DM, Fransa: 10
FF, Belçika: 70 BF, Hollanda: 3.5
G, Danimarka: 10 KRN, İsveç:
10 KRN, Avusturya: 25 Ş,
İsviçre: 2.5 SFR

T.C. YENİLGİYE, HALKIMIZ ZAFERE GİDİYOR !

12 Eylül 1980'de Türk generallerinin komutasında başlatılan karşı devrimin topyekün saldırısı 10. yılına giriyor. Tarihsel ve siyasi ömrünü çoktan doldurmuş, meşruiyetini yitirmiş olan Türk devletinin çöküş sürecini doldurmak ve karşı devrimin çıkarlarına göre yeniden örgütlemek, Kürdistan ulusal Kurtuluş Mücadelesini ve Türkiye Demokratik devrim mücadelesinin önünü almak için Türk ordusu 12 Eylül 1980'de iktidarı gasp etmesi ile içine girilen yeni süreci Proleter Devrimci Hareketimiz KAWA doğru tespit etmiş ve bu tespitler on yıllık süre içinde tek tek doğrulanmıştır. Yeniden örgütlenen TC., Devrimci Demokrat güçlere saldırdı, hapsetti, onbinlercesini katletti, işkence tezgahından geçirdi. Kürdistan ve Türkiye halkının canı ve kanı pahasına kazandıkları ekonomik, demokratik ve siyasi hakları gaspedildi, topluma kışla disiplini uygulandı. Bu uygulamaları sürrekli ve yasal kılmak için 1983 Anayasası çıkarıldı. Türk devleti, Türkiye, Kürdistan ve Bölge halkına karşı, emperyalistlerin Orta-Doğu'daki jandarması, siyasi kuklası ve ekonomik açık pazarı haline getirildi.

1980'den bu yana geçen 10 yıllık süre içinde devrimci güçlerin direnişi Generallerin ve emperyalist efendilerinin hesaplarını boşa çıkardı. Yakın tarihin en barbar saldırısına maruz kalan Türk ve Kürt halkı teslim olmadı. Cezaevlerinde tutuşturulan direniş kıvılcımları Kürdistan, Türkiye ve tüm Dünya'ya yayıldı. Generallerin azgınca saldırıları bu kararlı direnişler karşısında eridi ve geriledi. Bu gün artık sözkonusu olan, sadece 12 Eylül'ün gaspettiği hakları geri almak değil, aynı zamanda karşı devrimi mevzilerinden söküp atmak, TC.'nin Kürdistan'daki varlığına son vermek, KUKM ve Türkiye demokratik Halk Devrimini zafere ulaştırmaktır. 12 Eylül'ün hesabı ancak bu şekilde sorulabilir. Kitlelerle

şerek gelişen KUKM bu gün bu tarihsel imkânlarla sahiptir. Bunun bilincinde olan hareketimiz KAWA, 1990 yılını atılım yılı olarak kabul etmiştir.

Her 10 yılda bir halkın kaderine ve ekmeğine el koyan Türk ordusu, 1990'da da bu geleneği bozmadı. 1960, 71, 80 darbelerinden sonra 1990 SS darbesi ile, çıkmaza giren Kürdistan politikasını, yani zor ve katliam politikasını sürdürmek istemektedir.. TC. tarihinde aldığı iğrenç bir miras olan Ermeni soykırımını bu gün Kürdistan'da gündeme getirmektedir. TC. Kürdistan politikasını sürdürmek için ihtiyaç duyduğu emperyalist devletlerin aktif desteğine karşılık onların Orta-Doğu'daki jandarmalığını üstlenmekte, Irak ve Arap güçlerine karşı, ABD ve Avrupa emperyalistlerinin çıkarına Türk Halkını savaşa sürmektedir. Bu kiralık katillğin karşılığı olarak Özal, Türk holdinglerinin Batı pazarlarına girmesi ve TC.'nin Kürdistan'daki varlığını sürdürebilmesi için emperyalist devletlerin aktif yardımını istemektedir. Türk halkı adına onur kırıcı olan bu pazarlığa karşı Türk ve Kürt halkı el ele devrimci mücadelesini yükselterek cevap vermelidir.

Arap, Fars ve Türk halkının çıkarı KUKM'ni desteklemekten geçer. Bölgede kalıcı, adil bir barış ve istikrar, Kürdistan halkının, Bağımsız Birleşik Demokratik Kürdistan talebini kayıtsız ve şartsız desteklemekle mümkün olur. Emperyalistlerin müdahalesini, ancak bölge halklarının özgür iradesi engelleyebilir. Bugün dayatılmak istenen haksız ve gerici bir savaştır. Saddam ve müttefikleri de, ABD ve müttefikleri de kendi gerici çıkarları için kanımızı akıtmaktadırlar. Bu haydutlara karşı bölge halkının devrimci birliğini ve devrimci savaşını örgütlemeliyiz. Bu, halkımızın ve hareketimizin Orta-Doğu halklarına çağrısıdır.

KAHROLSUN SÖMÜRGEÇİLİK, FAŞİZM !
YAŞASIN BAĞIMSIZ BİRLEŞİK DEMOKRAT KÜRDİSTAN !
YAŞASIN ORTA-DOĞU HALKLARININ MÜCADELE BİRLİĞİ !

KAWA
EYLÜL 1990